

KOMUNISTU TANKAI PRALAUŽĖ JAV LINIJAS

PREZIDENTAS TRUMANAS TARĖSI SU ABIEJŲ PARTIJŲ VADAIS

Kovoms Korėjoje vesti sen. Knowland siūlo
įleisti republikonus į kabinetą

WASHINGTON, D. C. liep. 11 d. — Šiandien Baltuose Rūmuose įvyko prezidento Trumano pasitarimas su republikonų ir demokratų partijų vadais. Svarbiausias pasitarimų klausimas — Korėjos reikalai. Tuo tarpu dar nieko nepaskelbta, bet reikia manyti, kad tuojau po susirinkimo bus padarytas svarbus pranešimas. Prezidentas kviečia pasitarimą tikrai labai svarbiems reikalams aptarti.

Republikonų partijos vadai pageidautų, kad vyriausybė teiktų jiems daugiau informacijų apie įvykius Korėjoje. Prezidentas jau buvo pasikvietęs republikonus porą kartų, bet vėliau jie negavo jokių svarbesnių pranešimų. Prezidentūra išdalina jiems mimeografuotą lapelį apie Korėjos karo eigą, bet daugiau jie nieko nepatiria.

Sen. Knowland pataria prezidentui Trumanui įleisti republikoną į kabinetą Korėjos kovoms derinti ir vesti. Parlamento dauguma remia prezidentą, bet Knowland mano, kad vienas ar du republikonai kabinete tuos ryšius padarytų glaudesniais.

PRASYS PINIGŲ KRAŠTO APSAUGAI

Tvirtinama, kad prezidentas Trumanas rengiasi prašyti kongresą stambių sumų krašto apsaugos reikalams.

Kaip prezidentas, taip krašto apsaugos sekretorius Johnson buvo pasiryžę taupyti, neleisti didelių sumų apsaugai. Korėjos įvykiai juos užklupo netikėtai. Šiandien visi aiškiai mato, kad kraštui reikalingi patys moderniausi ginklai. Ginklai reikalingi ne tikai Korėjai, bet ir kitiems kraštams.

Pasakojama, kad prezidentas, sekretoriaus Acheson patarimas, yra pasiryžęs sustiprinti karišką JAV pajėgumą.

REIKIA PINIGŲ ATSLIKU- SIOMS TAUTOMS

Atstovų rūmų pirmininkas Sam Rayburn pareiškė įsitikinimą, kad prezidentas prašys kongresą skirti dar kelis bilijonus dolerių krašto apsaugai.

Prezidentas Trumanas taip pat prašo skirti sumas atsilikusioms pasaulio tautoms pagelbėti. Vyriausybė nori, kad šios sumos būtų skiriamos prezidento nuožūrai, tuo tarpu republikonai nari jas kontroliuoti.

Prezidentas šiandien kreipėsi į kongresą, aiškindamas, jog negalima sumažinti prašytų sumų, tatau pakenktų JAV politikai Azijoje.

ŠIANDIEN "GENERAL STURGIS" ATVEŠ Į NEW YORKĄ LIETUVIŲ

NEW YORK, N. Y., liep. 11 d. — Be vakar minėtų asmenų, rytoj, liepos 12 d., "General Sturgis" laivų į New Yorką atvyks šie lietuviai tremtiniai:

Kupčinskas, Magdalena. Ji apsigyvens — 2461 N. Bend Rd., Lorain, Ohio.

Kurauskas, Juozas — 1207 E. 74th St., Cleveland, Ohio.

Kovalskas, Vincas — 83 N. 1st St., Rochester 21, N. Y.

Kybartas, Vytautas, Anelė, Danusė — 4411 S. Talam Ave., Chicago 32, Ill.

Laugstėnas, Mykolas, Marta, Rūta, Helena — 1141 Whiteboro St., Utice, N. Y.

Maceina, Antanas — 329 Park St., New Britain, Conn.

Martišauskas, Juozas, Adelė, Danutė, Algis — 3352 "U" St., Omaha, Nebr.

Mongirdienė, Aldona, Daina, Vaidevutis, Aldona — 2 Hancock Pl., Cambridge, Mass.

Navickas, Vincas, Ieva, Jonas — 3118 "V" St., Omaha, Nebr.

Paruškevičius, Zigmas — 14 Diamond St., Union City, Conn.

Palukaitis, Teofilus — Pebble Beach, Calif.

Petrauskas, Antanas — Carmel, N. Y.

Petravičiūtė, Marcelė — 8451

S. Peoria St., Chicago 20, Ill.

Ramanauskas, Albertas — 1413 S. 49th, Cicero, Ill.

Rimša, Marcelė, Jonas, Celi-
na — 324 Wharton St., Phila-
delphia 47, Pa.

Sabeckis, Marijūs, Algirdas —
324 Wharton St., Philadelphia
47, Pa.

Snapštys, Marijonas — 919
Glenmore Ave., Brooklyn 8, N.Y.

Stanulis, Edvardas, Marija —
79 Spruce St., Lawrence,
Mass.

Stepokaitis, Antanas — 11129
Lucerne Ave., Culver City,
Calif.

Strazdas, Jonas, Konstancija,
Algimantas, Petras — 21 West
18th St., Linden, N. J.

Vainauskas, Adolfas — 175
Manchester St., Manchester,
N. H.

Vaitkevičius, Stasys — 1512
N. Hoyne Ave., Chicago, Ill.

Valavičius, Vytautas, Eugeni-
ja, Voldemaras — 3918 Alder
St., E. Chicago, Ind.

Vasilūnas, Jonas — 70 Clair-
mont Ave., Brockton, Mass.

Viliušis, Adomas — 3201 S.
Green St., Chicago 8, Ill.

Vyšniauskas, Mykolas — 332
Armstrong Ave., Jersey City,
N. J.

Zdancevičius, Vytautas, Aldo-
na, Vytautas, Audronė — 3502
W. Hirsh St., Chicago 51, Ill.

Zvirblinė, Marijona — 1446
Jackson Blvd., Chicago, Ill.

BALF Imigracijos Komitetas

— Pietų Korėjoje paskubomis
statomi nauji aerodromai, kad
amerikiečiai galėtų juos naudo-
ti.

Sužeisti JAV kareiviai

Sužeisti Amerikos kariai yra gabenami džypais iš mūšio lauko.

Aliaskoj ruošia eski- mų armiją

NOME, Aliaska. — JAV nacionalinė gvardija ruošia eskimų armiją, kuriai bus pavesta sekti įsiveržėlius, pranešti apie priešą ir vesti partizanų kovas, jei būtų reikalo.

Apie 2,000 eskimų gauna kariškas JAV uniformas, reikalingus ginklus ir paruošiami krašto saugojimo reikalams.

Pulk Alexander sako, kad eskimai labai greitai išmoksta jiems skiriamas pareigas. Eskimai yra labai geri šauliai, jiems nesunku išmokyti ginklas vartoti. Manoma, kad eskimai bus didelė parama JAV karo jėgoms.

—Preš 2 savaites iš Japonijos į Korėją išvažiavo 148 kareivių kuopa, o vakar josios vadai pareiškė, kad liko tik 30. 6 dienas jie buvo atkirsti, teko bėgti per kalnus ir pelkes, kol pasiekė amerikiečius. Komuniz-
tų skaičius žymiai didesnis, jie turi daugiau ginklų.

—Gen. Omar Bradley vakar informavo senato karo komitetą apie padėtį Korėjoje. Bradley būtų patenkintas, jei Korėjoje būtų daugiau kariuomenės.

—Gen. Hershey reikalauja 20,000 vyrų iki spalio mėnesio. Visiems teks eiti į sausumos dalinius.

—Atsakomingi JAV pareigūnai tvirtina, kad bus traukiami teisman visi karo kriminalistai, žiauriai besielgia su belaisviais Korėjoje.

—Šiaurės Korėjos komunistai sekmadienio vakare paskelbė vieno JAV kariuomenės kapitano kalbą. Jis smerkia JV įsikimimą į Korėjos kovas ir pataria amerikiečiams pasiduoti nelaisvėn. Abejojama, ar tariamas kapitonas yra amerikietis, o jei taip — ar jis pareiškimus darė savo valia. Per radiją galėjo kalbėti anglų kalbą mokąs komunistas.

—Pietų Carolina valstybėje vakar ėjo pirminiai rinkimai.

—Pranešimai iš Korėjos sako, kad netoli fronto žuvo laikraštininkai Ray Richards ir Ernie Peeler.

—Senato komitetas nutarė sustabdyti įstatymo projektą, liepiantį vyriausybei sumažinti likusinius mokesčius kai kurioms prekėms. Komiteto nariai nori patirti, kaip vystysis tarptautinės politikos reikalai.

—Prezidentas prašo senatą paskirti Gordon Dean atomo energijos pirmininko pareigoms. Neseniai senatas patvirtino Sumner Pike atomo komisijos nario pareigoms.

—Egiptas pakeitė savo politiką

LAKE SUCCESS, N. Y. — Antradienį Egipto atstovas pranešė Jungtinėms Tautoms ir saugumo tarybai, kad Egiptas pakeitė savo politiką Korėjos atžvilgiu.

Egipto vyriausybė buvo nutarusi nesikišti į Korėjos konfliktą, o dabar ji smerkia komunistus ir remia Jungtines Tautas.

Egiptas nutarė remti kovą prieš komunizmą kiekviename pasaulio krašte. Šiandien padarytas Egipto atstovo pareiškimas daugelį nustebino.

Vėliausios žinios

—Britų ambasadorius Kelly vakar vakare antrą kartą kalbėjosi su sovietų užsienio ministerio pavaduotoju Andrei Gromyko. Trumpas pranešimas sako, kad jiedu bando ieškoti būdų karo veiksmams sustabdyti.

—Belgijos parlamentas vakar pradėjo svarstyti karaliaus Leopoldo III grąžinimo klausimą. Katalikai siūlo kviesti Leopoldą į sostą, socialistai griežčiausiai protestuoja.

—Prancūzų parlamentas, 373 balsais prieš 85, įpareigojo buvusį karo ministrį Rene Pleven sudaryti naują vyriausybę. Par-
lamentas leido jam pakelti krašto apsaugos išlaidas 20%. Pleven pradėjo pasitarimus su partijų vadais.

—Priešakiniai komunistų daliniai yra tik 8 mylių atstumu nuo Taejon miesto, laikiniosios Pietų Korėjos sostinės.

—Prezidentas Trumanas paskyrė John Puerfloy, buvusį valstybės departamento saugumo reikalų vedėją, JAV ambasadorium Graikijoje.

—Šiaurės Korėjos komunistai sekmadienio vakare paskelbė vieno JAV kariuomenės kapitano kalbą. Jis smerkia JV įsikimimą į Korėjos kovas ir pataria amerikiečiams pasiduoti nelaisvėn. Abejojama, ar tariamas kapitonas yra amerikietis, o jei taip — ar jis pareiškimus darė savo valia. Per radiją galėjo kalbėti anglų kalbą mokąs komunistas.

—Pietų Carolina valstybėje vakar ėjo pirminiai rinkimai.

—Pranešimai iš Korėjos sako, kad netoli fronto žuvo laikraštininkai Ray Richards ir Ernie Peeler.

—Senato komitetas nutarė sustabdyti įstatymo projektą, liepiantį vyriausybei sumažinti likusinius mokesčius kai kurioms prekėms. Komiteto nariai nori patirti, kaip vystysis tarptautinės politikos reikalai.

—Prezidentas prašo senatą paskirti Gordon Dean atomo energijos pirmininko pareigoms. Neseniai senatas patvirtino Sumner Pike atomo komisijos nario pareigoms.

—Egiptas pakeitė savo politiką

LAKE SUCCESS, N. Y. — Antradienį Egipto atstovas pranešė Jungtinėms Tautoms ir saugumo tarybai, kad Egiptas pakeitė savo politiką Korėjos atžvilgiu.

Egipto vyriausybė buvo nutarusi nesikišti į Korėjos konfliktą, o dabar ji smerkia komunistus ir remia Jungtines Tautas.

Egiptas nutarė remti kovą prieš komunizmą kiekviename pasaulio krašte. Šiandien padarytas Egipto atstovo pareiškimas daugelį nustebino.

—Pietų Korėjoje paskubomis statomi nauji aerodromai, kad amerikiečiai galėtų juos naudoti.

—Pietų Korėjoje paskubomis statomi nauji aerodromai, kad amerikiečiai galėtų juos naudoti.

—Pietų Korėjoje paskubomis statomi nauji aerodromai, kad amerikiečiai galėtų juos naudoti.

—Pietų Korėjoje paskubomis statomi nauji aerodromai, kad amerikiečiai galėtų juos naudoti.

KOMUNISTAI GAVO IŠ RUSIJOS PAČIUS GALINGUOSIUS TANKUS

Amerikos karo vadovybė siūnia didesnes
prieštankines patrankas, daugiau lėktuvų

TOKIO, Japonija, liep. 11 d.

—Šiaurės Korėjos karo jėgos šiandien ir vėl pralaužė amerikiečių fronto linijas, sako, gen. Douglas MacArthur pranešimas. Kovos ėjo tarp Chonui ir Chochiwon miestų. Priešas nori pasiekti Kum upę.

Amerikiečiai labai atkakliai gynė savo pozicijas, bet nepajėgė sustabdyti geriau ginkluotus ir skaitlingesnius priešų armijos. Amerikiečiai fronte turėjo 12 tankų, tuo tarpu priešas į šį ruožą metė 80. Amerikiečiai vartoja lengvuosius tankus, o priešas kovon metė 60 tonų sveriančius pačius sunkiausius tankus. Sovietų karo jėgos šiuos tankus pasekmingai vartojo prieš vokiečius, jie vadinosi "stalinai".

Aiščiai nustatyta, kad į centralinį fronto ruožą, kurį gina amerikiečiai, priešas sutraukė 15 divizijų. Apskaičiuojama, kad iš viso šiame ruože jis turi 75,000 vyrų. Šiandien padangėse pasirodė ir priešų aviacija.

Didieji rusų tankai lengvai naikina amerikiečių kulkosvaidžių lizdus ir artilerijos apsaugas. Lengvosios kanuolės tankams naikinti nieko jiems negali padaryti. Amerikos karo vadovybė įsakė paskubomis į frontą siųsti pusketvirtą colio kalibru fronto linijas, užmušė daugelį karių ir veržiasi pirmyn. Fronto linijos jau yra stabilizuotos, toli jiems nepavyko prasiveržti, bet jie padarė nuostolių.

Priešas labai vykusiai veržiasi pirmyn. Pirmadienio vakare amerikiečiai puolė komunistus ir pasistūmė pirmyn 10 mylių, bet šiandien ryte jie buvo apsupti ir sumušti. Išsisklaidžius miglai, komunistų tankai buvo amerikiečių užnugaryje. Priešas persirengia civiliais drabužiais, įsiveržia į užfrontę, o vėliau šauda į amerikiečius. JAV kariai neliečia civilių, o šie vėliau puola iš užpakalio.

Vakar 300 Amerikos lėktuvų puolė prieš pozicijas ir karo jėgų centrus, o šiandien į šiaurę skrido dar didesnis lėktuvų skaičius. Aviacija tuo tarpu yra pats galingiausias JAV ginklas, bet jais dar nepakanka.

—Šiandien ryte pradėjo smarkiai kristi vertybės New Yorko biržoje. Paskutinėmis dienomis akcijos smarkiai kilo, o šiandien milijonas jų parodo piginėmis kainomis.

Manoma, kad gandai apie galimus taikos pasitarimus yra svarbiausioji akcijų kritimo priežastis.

Kas tikėjosi pasipelninti iš būsimos karo, dabar mato, kad karo gali ir nebūti.

Visi "Atlantėje" gimę kūdikių yra britų piliečiai. Kiekvienam uoste į laivą skubėjo britų konsulas naujagimių registruoti.

—Žmonės galės gyventi po 100 metų

ANN ARBOR, Mich. — Dr. William B. Kountz, gerontologijos skyriaus direktorius St. Louis Universitete, Michigan Universiteto mokslininkams pareiškė įsitikinimą, kad ateinanti karta galės žymiai ilgiau gyventi negu dabartinė.

Dr. Kountz mano, kad mokslas padės surasti būdus 100 metų turinčiam žmogui būti sveikam, stipriam ir darbingam.

Arteriosklerozis ir kitos genų ligos yra visai kitokios kilmės, negu dauguma mus kankinančių negalavimų. Šioje srityje daroma didelė pažanga.

—Iš Hong Kongo ateinančios žinios sako, kad Pietų Kinijoje prasidėjo maras.

—Šiandien ryte Malik pranešė laivų bendrovei, kad nepalauks. Tatau sukėlė dar daugiau gandų apie taikos pasitarimus.

—BRITŲ VALDŽIA BANDO TARPINIKAUTI

Šiandien jau aiškiai nustatyta, kad sovietų vadžia prašė Didžiąją Britaniją pasakyti, kuo Rusija galėtų prisidėti prie Korėjos taikos.

Britų užsienio ministerija paruošė instrukcijas ir pasiuntė ambasadoriui Kelly į Maskvą. Yra pagrindo manyti, kad dar šiandien jos bus įteiktos

sovietų užsienio ministeriui. Taip pat yra pagrindo manyti, kad pasitarimai Korėjos klausimui aiškinti bus vedami Jungtinės Tautos.

Rusai protestuoja dėl vėliavos

MASKVA, Rusija. — Sovietų Sąjungai nepatinka Jungtinių Tautų nutarimas leisti Pietų Korėjoje kovojantiems kariams naudoti Jungtinių Tautų vėliavą.

Maskva sako, kad karą pradėjo JAV, o dabar Amerikos kareiviai jau kovos lauke naudoja tarptautinės organizacijos vėliavą.

Sovietų valdžia pasiuntė ilgą protesto notą Jungtinių Tautų sekretoriui Trygve Lie. Kremlius sako, kad amerikiečiai neturi teisės vartoti tarptautinės vėliavos.

KARTOJA PASAKOJIMUS APIE NELEGALUMĄ

Savo notoje Sovietų Sąjungos vyriausybė ir vėl pasakoja apie JAV karo jėgų agresiją Korėjoje; apie nelegalius saugumo tarybos nutarimus, apie neteisėtą laikymą Kinijos atstovo saugumo taryboje ir kita.

Stalinas ir toliau reikalauja, kad į saugumo tarybą būtų priimtas komunistinės Kinijos atstovas.

Maskva ir klausyti nenori apie kitų valstybių karo jėgas Korėjoje.

ATIDENGTAŠLIUPO PAMINKLAS ČIKAGOJE

(Tęsinys.)

Komiteto narys Povilas Daubaras primena, kad Dr. Šliupui lietuvių tautinių kapinių įdėja buvo arti prie širdies. Todėl, atrodo, mes atitokime jo norą būti čia palaidotam. Dėja au-kojusiemis Šliupo paminklui. Pa-reiškia pageidavimą, kad ir buv. Lietuvos Respublikos presiden-tui Dr. K. Griniui čir būtų pa-statytas paminklas.

Algirdas Brazys ir vėl dai-nuoja "Ilgu ilgu".

Po jo širdingais žodžiais pri-mėna Šliupo veiklą ir nuopelnus Amerikoje gimusi lietuvių M. Zolpienė. (Josios kalba buvo įdėta vakar dienos "Naujieno-se.")

Dr. Grigaičio kalba

Dr. P. Grigaitis savo gyvoje kalboje iškėlė J. Šliupo vaidme-nį ir reikšmę. — Mes reikiame pagarbą tam, kuris tiek daug dirbo Amerikos lietuviams. Ru-sų okupuotoje Lietuvoje ir Vo-kietijoje Šliupas buvo persekio-jamas. Savo darbą tęsė atvykęs į Ameriką. O jo darbas buvo: įsamoninti, kad lietuvių yra at-skira tauta, ne lenkai; iškovoti lietuviams prideramas politines teises. Jis ir "Aušros" redaktori-us bei bendradarbis.

Anais laikais nedidelė lietu-vių tauta buvo neapšviesta ir neturtinga. Intelligentai ir mies-tiečiai daugiausia buvo nutautę, sulenkėję. Išėjusi iš kaimo inte-ligentija stengėsi tautą gauti ir šviesti. Jų pirmose eilėse bu-vo ir Jonas Šliupas. Praeitais vaizdais žadinta lietuvių. Tuo tikslu Šliupas net lietuviškąsias parapijas organizavo su kun. Burba. Ir dirbo jį karštai ir energingai.

Šliupas ypač brangino du amerikiečius: Tomą Payne ir Robertą Ingersoll. Juodu ji pa-traukė labiausiai dėl to, kad abu buvo laisvų, pažūrų žmo-nės, laisvamaniai, stengėsi tam-sius žmones apšviesti vadovau-tis prigimtu protu, o Payne iš-populiarino liaudyje ir nepri-klausomybės idėją. Juodu darė įtakos Šliupo pasiryžimui švie-s-ti lietuvių liaudį, vaduotis iš-mintimi, kratyti prietarų, būti laisvamaniais. Ir dėl to nėra ko gailėtis. Šliupas buvo doras ir teisingas žmogus.

Šliupas buvo daugelyje sri-čių pionierius, pradininkas. Jis parašė "Lietuviškuosius raštus

ir raštininkus", tuo būdu imda-masis kurti literatūros istoriją; jis rašė ir Lietuvos istoriją ir visą eilę kitų veikalų. Įvairiose srityse dirbant, o ypač pirmuo-sius žingsnius žengiant, ne vis-kas tada ir pavykti galėjo. Bet visada palieka jo doras ir tei-singas kelias, ir lietuvių jau eis. O tas kelias — į laisvę ir pažangą. Dr. J. Šliupo darbas bus vykdomas.

Komiteto sekretoriaus pranešimas

M. Gudelis praneša apie Ko-miteto Šliupo Paminklui Statyti veiklą. Kai Dr. J. Šliupo pelnai buvo iš Europos atvežti, Dr. Grigaičio iniciatyva buvo su-saukti visuomenės atstovai, o šie sudarė komitetą vėlonies paminklui statyti. Jo darbas buvo nielengvas. Daugiausia ko-mitete reikėsi seni veikėjai: J. Balčiūnas (pirmininkas), vice-pirm. J. Bardauskas, Pov. Dau-baras ir Kl. Vilkevičius (sanda-rietis). Išskyrus pilsburgietį Pivoriūną, paaukojusį stambia- sumą, aukota paminklui smul-kiomis sumomis, net centais skaičiuojamomis. Komiteto žmonės (kurie už savo darbą neėmė atlyginimo) džiaugiasi, kad pagaliau paminklas buvo pastatytas ir visiškai apmokė-tas.

Tačiau tuo komiteto darbas nesibaigia. Jis yra pasiryžęs iš-leisti plačią Dr. Jono Šliupo bio-grafiją. Tikimės, kad visuome-nė savo aukomis ir tą jo darbą parems.

Ponios Šliupienės žodis

Baigiant iškilmės, ponė Šliu-pienė, vėlonies žmona, dėkoja visiems, kurie kuo nors yra pri-sidėję prie paminklo statymo bei šių iškilmų.

Vėlonis iki paskutinės va-landos sielojosi Lietuvos reika-lais. Ypač jis norėjo pasidalinti mintimis su užjūrio broliais lietuviams. Bet jam to nebebu-vo lemta, nes netikėtai mirtis nu-traukė jo gyvenimo siūlą. O amerikiečius lietuvių jis labai buvo pamilęs; jam teko ilgus laikus jų tarpe veikti. Aš ma-tau, kad vėlonis neapsivylė, nes jis rado brangiųjų savo tautie-čių širdyse gilių atgarsį. Manau, kad jo idėjos ir toliau bus vyk-domos.

Savo ir vėlonies šeimos var-dū dėkoju komiteto nariams,

"Naujienu" Redakcijai ir ben-dradarbiams, aiškinusiems vė-lonies darbo reikšmę, SLA mo-terų organizacijoms, 100. "San-daros" kuopai, "Apšvietos" Draugijai ir visoms kitoms or-ganizacijoms ir asmenims, pri-sidėjusiems prie šio paminklo pastatymo ir atidengimo.

M. Gudelis padėkoja Lietuvių Tautinėms Kapinėms už veltui duotą paminklui statyti sklypą, ir Lietuvos himnų, kurį sugieda visi susirinkusieji, vadovaujant solistui A. Barziui, Dr. Jono Šliupo paminklo atidengimo iš-kilmės baigiamos. M. Gudelis dar dėkoja visiems atsilankiu-siems, ir minia iš lėto pradeda skirstytis.

Daugelis dar apžiūrinėja pa-minklo, komentuoja. Prie pa-minklo nufotografuojama p. Šliupienė, sūnus, keli kiti arti-mieji ir komiteto nariai.

Teko pakalbėti ir su vėlonies našle, kuri dabar gyvena Čika-goje (7148 S. Talman Ave.), ir sūnūmi. Ponė Šliupienė pami-ni, kad Dr. J. Šliupas, nors pasta-raisiais metais ir senyvo am-žiaus žmogus, nuolat dirbdavęs, mėgdavęs jaunimą, jo aktingu-mą. Kviesdavęsis pas save jau-nuolių, ir jam būvę malonu klausytis jų projektų, žūrėti ir jų lietuviškus žaidimus. Aukš-tas, gražiai nauagvės, bet dar jaunas p. Šliupienės sūnus jau dveji metai kaip studijuoja po-litechniką Ohio valstybėje. Likę dar 3 metai. Klausiu, ar gaunąs kokią paramą. Sako, 400 dol. gaunąs stipendiją, bet, žinoma, iš tos sumos vienos nėra gali-ma išsiversti. Teko iš kitių jau išgirsti, kad p. Šliupienė labai rūpinantis, kaip sukrapstyti skaitiklį, kad galėtų sūnus baig-ti mokslą.

Ilgainiui nuo paminklo žmo-nės išsivaikščioja — vieni nu-eina savųjų arba artimųjų ka-pų aplankyti toje pačioje vieto-je, o kiti išvyksta namo. Publi-ka skirstosi su pasitenkinimu veide, kad gražiai buvo pagerb-tas šis įžymusis lietuvis.

(Gala.)

Ilgainiui nuo paminklo žmo-nės išsivaikščioja — vieni nu-eina savųjų arba artimųjų ka-pų aplankyti toje pačioje vieto-je, o kiti išvyksta namo. Publi-ka skirstosi su pasitenkinimu veide, kad gražiai buvo pagerb-tas šis įžymusis lietuvis.

(Gala.)

Vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktis

Čikagiečiai Jurgis Gurnevičius su savo žmona Gendruta, gvv. 3037 So. Quinn St., liepos 12 dieną minės 50 metų savo vedybinio gyvenimo sukaktus.

Jiedu pavyzdinčiai išauklėjo savo šeimą iš dviejų sūnų ir dviejų dukterų, kurie dabar su savo prieaugliu, atseit, keturiais anūkais ir vienu proanūku lin-ki jubilaitams kuo ilgiausio am-žiaus ir sveikatos.

KAZIMIERA PETRUTIS pagal tėvus Birantaitė Gyveno Fennville, Michigan, o pirmiau gvv. 2505 W. 69th Street, Chicago, Ill.

Mirė 1950 m. liepos 10 d., 6:20 val. vakare, sulaukus pusės amžiaus. Gimus Lietuvoje, Telšiu apskr., Plungės parap., Amerikoje išgyveno 48 m.

Paliko nuliūdę: vyras Pran-ciskas, 2 sūnūs: Pranciškas, Jurgis ir marti Loreta; 2 anū-kai: Jurgis ir Jonas; dukterė Zofija Keane, žentas ir anūkas Thomas; švogeris Dominikas Petrutis, gyvena Peoria, Ill., ir kiti giminės, draugai ir pa-žįstami.

Kūnas pašarvotas Lachawicz kopl., 2314 W. 23rd Place.

Laidotuvės įvyks penktad., liepos 14 diena, 8:30 val. rytu iš koplyčios į Aušros Vartų parapijos bažnyčia, o po gedu-lingų pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Kazimieros Petru-tis giminės, draugai ir pažįs-tami nuoširdžiai kviečiami da-lyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: Vyras, Sūnus, Marti, Duktė, Žentas, Anūkas, švogeris ir Giminės.

Laid. direkt. Lachawicz ir Sunus, Tel. Virginia 7-6672.

Aukos Dr. Jono Šliu- po paminklui

Liepos mėnesio pirmomis die-nomis Komitetui Dr. Jono Šliu-po Paminklui Statyti aukojo:

Lietuvių Moterų Kultūros Klubas, Rockford, Ill. \$10.00; Detroito Lietuvių Demokratų Sąjunga \$5.00; SLA 14-toji kuopa, Cleveland, Ohio, persiun-tė M. Miščikienę, \$10.00; SLA 7-oji apskritis, Wilkes Barre, persiuntė A. J. Mockevičiaus, \$25.00.

Visiems aukotojams taria šir-dingą aciū

Povilas Daubaras, Komiteto išdininkas

Englewoodo žinios

Ištekėjo Eileen Burbaitė

Birželio 8 d. 3 v. p. p. įvyko Eileen Burbaitės ir Adolfo Dan-tos jungtuvės su bažnytinėmis apeigomis.

T. A. Burbai yra seni Engle-woodo gyventojai, mandagūs ir pasiturį verslininkai. Laiko savo didelius apsigyvenimo namus (Rooming House) 6328 Eggle-ston. O Adolfo tėvai gyvena savame name 4535 So. Californ-ia. Jie iškėlė šaunias vestu-vas, į kurias susirinko apie 600 svečių ir viešnių.

Puota prasidėjo apie 6 val. vak. ir truko iki vėlybos nak-ties. Svečiai buvo vaišinami ge-rais valgiais ir gėrimais, o ypač jaunimas turėjo progą pasišok-ti.

Svečių vardu tenka T. A. Bur-bams ir M. J. Dantams padėko-ti už vaišes, o jaunavedžiams palinkėti laimingo ir linksmo šeimyninio gyvenimo.

Vestuvėse buvę

Apdovanojo jaunąją

Liepos 6 d. Ferrea svetainėje įvyko p-lės Mary Dipillo jaunoi-sios apdovanojimo puota. Ji ruošiasi ištekti už kondukto-riaus Jono Faizo, anksčiau pri-klausiusio "Pirmyn" chorui. Jis yra pavyzdingas ir rimtas vai-kinas. Jo sužadėtinė, graži ir gabi mergaitė, yra Morrison viešbučio knygvėdė, o jos tėvas kontraktoriaus ir pastatų staty-tojas.

Viešnių prisirinko pilna sve-tainė. Jaunoji gavo daug gra-žių dovanų. Jaunosios mamytė svečius vaišino gardžiais val-giais ir gėrimais.

Jaunieji ruošiasi susituokti rugpjūčio 12 d.

Linkiu gražiai porelei laimin-go gyvenimo. D. R.

A + A
Anelė Eurevich
10528 So. Campbell Ave.
Tel. Cedarcrest 3-0917

Mirė 1950 m. liepos 10 d., 10:30 val. rytu, sulaukus pusės amžiaus. Gimus Raseinių aps., Šimkaičių parap., Medininkų kaime.

Amerikoje išgyveno 40 m. Paliko nuliūdę: vyras Petras, 2 dukterys: Bernice ir Julia Tatarėlis, žentas Bruno ir anū-kas Kenneth; sesuo Ona Ra-davičienė, 2 pusseserės: Ag-nieska Bendzaitienė ir Petro-nėlė Mečiulienė ir jų šeimos; pusbrolis Dennis Bakutis; giminaičiai: Ona Bačkienė ir šeima, Waukegan, Ill.; Petras ir Jonas Yakučiai, dėdėna Sa-lomėja Jurevičiūtė ir šeima, Westville, Ill., ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklause Teisybės Mylėtojų Draugijai.

Kūnas pašarvotas Ant. M. Phillips kopl., 3307 Lituania Ave.

Laidotuvės įvyks penktad., liepos 14 diena, 8:30 val. rytu iš koplyčios į Šv. Jurgio para-pijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Anelės Eurevich giminės, draugai ir pažįs-tami nuoširdžiai kviečiami da-lyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir at-sisveikinimą. Nuliūdę lieka: Vyras, Dukterys, Žentas, Anūkas, Sesuo, Pusseserės, Dėdėna ir Giminės.

Laid. direkt. A. M. Phillips. Tel. Yards 7-4908.

Povilo Daubaro kal- ba prie Dr. Šliupo paminklo

Chicago Lietuvos Tautinės Kapinės visą laiką buvo arti prie širdies Dr. Jonui Šliupui. Tautinių Kapinių vadovybė ir nariai visą laiką sekė laisvosios minties skelbėjo veiklą ir dar-bus.

Kada buvo minima Kapinių 25 metų sukaktis, Dr. Šliupas buvo net iš Lietuvos pakviestas atvykti į Chicago. Dr. Šliupas atvyko ir sukakties paminėjime dalyvavo. Susirinko didelės žmonių minios, visi buvo min-ėjimu patenkinti.

Tatai, matyti, paliko įspūdį ir Dr. Šliupo atmintyje. Kada pradėjo siausti karo audros, Dr. Šliupas keliais atvejais pareiškė norą būti palaidotas šiose kapi-nėse.

Paskutiniausiomis dviem dešimti-mis metų man teko būti Chica-gos Tautinių Kapinių trustisu ir teko patirti Dr. Šliupo veik-lo reikšmę. Todėl visi trusti-sai ir norėjo, kad Dr. Šliupas būtų palaidotas šiose kapinėse ir jo garbei čia būtų pastatytas puikus paminklas. Turint visa tai galvoje, man buvo nesunku dirbti komitete. Pradėjus au-koms plaukti iš visos Amerikos, man prisimindavo bičių darbš-tumas. Jos mažos, bet, kartu bedirbdamos, pripildo korius. Taip ir mes, prisidėdami po truputį, pastatėm šį paminklą.

Panaudoju progą pasakyti, kad jau turime paminklui pa-statyti reikalingą sumą. Dėko-jū visiems, aukomis prisidėju-siems prie paminklo statymo darbo.

Būtų malonu matyti, kad Tautinėse Kapinėse būtų pasta-tytas paminklas dar vienam garbingam Lietuvos patriotui — buvusiam Lietuvos presiden-tui Dr. Kazui Griniui. Esu tik-ras, kad Tautinių Kapinių ad-ministracija ir šiame darbe no-riai kooperuotų.

Pietų Korėjos kariuomenė pertvarkoma, josios nuotai-ka taisosi. Kada jie pamatė, kad ir amerikiečiai pirmomis dienomis nepajėgė sustabdyti komunistų, tai atsigavo. Jie noria ruošiasi tolimesnėms kovoms.

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINČIA
Gražiausias gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvėms ir dėl kitų visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Tel.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo ar liūdesio valandoje Gražiausias Gėlės ir Vainikai. Re-tale pašaukt: atvyksim į jūsų na-nus su vainikų paveikslais išsirinkt. ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020.

URBA
Gėlės Mylintiems. Vestuvėms, Ban-kietams, Laidotu-vėms, Papuoši-mams.
GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone: LA 3-5800 arba 3-5870

LOVEIKIS
Siūnčiam Gėlės Telegramų ir Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. Yards 7-7308

Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės

Dabar yra tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba koplyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės.

BITTIN IR KAMENSKY ekspertų darbas yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atdara visuomet PAMINKLUS PRISTATOME Į VISAS KAPINES ARTI AR TOLI

Bittin and Kamensky Monument Works
3938 W. 111th Street — Tel.: BEverly 8-0005

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 6-0142
1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWN HALL 3-2109 CICCERO, ILLINOIS
KOPLYČIOS VISOSE Miesto DALYSE

LIUDĖSIO VALANDOJ
Saukite
MAŽEIK & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. 3319 Lituania Ave.
PROspect 6-0099 Yards 7-1138-1139
Tiems kurie gyvena kitose miesto dalyse gauname koplyčią arčiau jūsų namų

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Visi Tel. Yards 7-1741-1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas Lafayette 3-0727
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto. W. G. E. S. 1390 k.

NARIAI
Chicago
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-MAS
DIENĄ
IR NAKTĮ
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE Miesto
DALYSE

LACHAWICZ IR SUNUS
TEL.: VIRGINIA 7-6672 and 6673
2314 WEST 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone FULLMAN 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANIA AVENUE Phone YARDS 7-4908

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET TEL.: SEELEY 3-5711

ALFRED VASAITIS
1446 SO. 50th AVE. CICCERO, ILL. Tel. OLYMPIC 2-1003

J. LIULEVIČIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Phone LAFAYETTE 3-3572

P. J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 7-0781

Ar Jūsų Inkstai Gerai Veikia?
Inkstai prašalina iš organizmo rūgštis ir nereika-linga šlapumą. Jei jie netvarkoje, nuodinga ma-terija lieka kune ir jūsų kraujyje. Jei turite su-krumų nusilpinę, jei naktį dažnai turi keltis, jei galva svaigsta, nugarą skauda, jaučiate nu-voargi, jei jūsų paakiai patinę, vartokite
ZOLIŲ ARBATA SANTAS NO. 101
Kaina \$1.10 su pristatymu. Mūsų žolių arbata yra ekspertų sudaryta remiantis ilgų metų patyrimu. Užsakytus su pinigais adresuokit taip:
SANTAS HERBS, DEPT. N
1125 MILWAUKEE AVE. CHICAGO 22, ILL.

PRIEŠ LIEPOS 15 DIENĄ
Kas investuos į Universal Savings and Loan Association prieš liepos 15 dieną, gaus dividendus už visą mėnesį.
Indėliai apdrausti per Federal Savings & Loan Insurance Corporation iki \$5,000.00.
MOKĖME DIVIDENDUS 2 KARTUS PĖR METUS

**UNIVERSAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION**
1739 SO. HALSTED STREET
Tel. HAYmarket 1-3317
RAŠTINĖS VALANDOS
Daily 9:00 A. M. to 5:00 P. M.; Thursdays 9:00 A. M. to 8:00 P. M.
Wednesdays and Saturdays 9:00 to 12:00 Noon.

Kritika ir Polemika

LEGENDOS IR TIKROVĖ

(Pridurkas prie sukilimo prieš rusus paminėjimo)

Nepraslinko nei dešimties metų nuo 1941 m. birželio 22 — 24 d. sukilimo prieš rusus, o jau legendos apie jį pasakojamos. Keisčiausia, kad jos pradėta pasakoti dar tais pačiais, sukilimo metais. Ir negalima suprasti kodėl. Juk tūkstančiai sukilimo dalyvių tebevyvena ir faktus patikrinti nebūtų sunku. O kuriamos legendos. Rašoma apie didvyrišką Valtų bės Radiofono Kaune puolimą ir užėmimą, apie narsų jo gynimą ir slystuvų veiklą. Tas pats pasakojama ir apie Kauno Radiojį. Nei kiek neblogesnės pasakos ir apie kitų Kaune veikusių sukilėlių būrių veiklą. Ir visa tai tik gražios pasakėlės. Jos tinka praugančioje kartoje lietuviškąją drąsą ugdyti, bet visai netinka istorijai. O būta juk užsidedimo, pasišventimo ir aukų. Ir tai daug reikšmingiau už būtus ar nebūtus žygius.

Apie sukilimo išsiliejimą ir jo eigą teks pakalbėti plačiau kita proga, čia tenoriu sustoti prie "Naujienų" Nr. 147 ir 148 išspausdinto rašinio apie sukilimą (P. B. Lemiamų įvykių sūkurėje).

Rašinio autoriui pavyko atpasakoti anų dienų nuotaiką ir iškelti sukilėlių entuziastinę, savaimį išsiliejimą ir laisvės troškulį, bet jo minimi faktai daugumoje klaidingi. Autorius rašo, kad jau birželio 21 d. vakare Kauno apylinkėse girdėjosi susišaudymai, birželio 22 d. vokiečiams puolus bolševikus, sukilėliai taip pat stojo į kovą ir dar tą pačią dieną Kauno priemiestis šančiai buvo nuo bolševikų apvalytas. Gi birželio 23 d. šančiai buvę galutinai išvalyti. Ir toliau, kad birželio 23 d. rytą visos Kauno didžiosios gatvės jau buvo apvalytos. Pagaliau straipsnio gale pastebi, kad tik antrą sukilimo dieną šei ben ten pasirodė karininkai.

Man teko būti viename sukilimo pradininkų ir vadovauti labiausiai sukilimu pasireiškusiui būriui, kuris, dėl jo išskirtinus padėjimus, visą sukilimo metų palaikė ryšius su Kaune kovojančiais sukilėlių daliniais. Taigi, daugiau negu kas nors kitas, žinojau kas tuo metu vienoje ar kitoje Kauno dalyje vyko. Vėliau rinkau medžiagą sukilimo istorijai. Ir mano turimos žinios skiriasi nuo P. B. paskelbtųjų.

Tiesa, kad karo buvo laukiama artimiausiomis dienomis ir buvo rengiamasi sukilinti, bet birželio 21 d. vakare jokių kautynių Kauno apylinkėse nebuvo. Jei kur nors buvo girdimi šūviai, tai galėjo būti tik NKVD gaujų šūviai bemedžiojančių įtariamuosius lietuvių. Su pačiu sukilimu jie nieko bendro neturėjo. Jokių kovų nei Kaune, nei jo apylinkėse nebuvo ir pirmąją karo dieną, birželio 22 d. Todėl ir šančiai tą dieną negalėjo būti išvalyti. Ir Kauno miesto gatvės birželio 23 d. ankstyvą rytą nebuvo išvalytos, nes pats sukilimas dar nebuvo prasidėjęs.

Sukilimas prasidėjo tik po to, kai Kauno radijas paskelbė apie Lietuvos Nepriklausomybės atstatymą ir paragino Lietuvos vyrus pakelti ginklus. Skelbimas, kad Kaunas sukilėlių rankose ir kad visoje Lietuvoje vyksta kovos nebuvo fakto konstatavimas, bet tik politinis triukas pastatyti vokiečius ir pasaulį prieš įvykusį faktą. Pats Kauno radiofonas ir radio stotis buvo užimti patydomis ten tarnavusių aktyvistų dar birželio 22 d. vakare.

bet radiofoną užėmusieji tik kitą rytą sudarė ryšį su Lietuvos Aktyvistų Fronto štabu. Atvykus į radiofoną LAF įgaliotiniui, Kauno radijas pradėjo veikti. Tai buvo lygiai 10 val. 35 min.

Prabilus Kauno radijui, sukilimas prasidėjo tą pačią valandą visame Kaune. Tiesiog sprogtė sprogo. Nuo pradėjusių šaudyti į rusus pavienių nekantruolių per kelias valandas išsiplėtė į masinį sukilimą. Laikas iki tol tebuvo blaškymosi laikas, nežinojimas ko griežti ir laukimas signalo ar nežinia ko. Jeigu ir buvo incidentų prieš tai, tai tebuvo atskiri incidentai, kilę daugiausia besistengiant apsirūpinti ginklais.

Nors birželio 23 d. vakare Kaunas praktiškai jau buvo sukilėlių rankose, bet gatvėms ne tik kad nebuvo galima vaikščioti, bet pavojinga buvo net nosį iškūsti, nes visur tebevirė kautynės ir išblaškyti bolševikų daliniai tebesitraukė per Kauną, šaudydami į kiekvieną pamatytą. Tas pats buvo ir naktį. Tik birželio 24 d. jau buvo ramiau, bet valymo darbai tebėjo visu smarkumu. Ir nors P. B. rašo, kad šančiai buvo išvalyti pirmiausia, kovos ten užtruko ilgiausiai. Netgi birželio 24 d. vakare ir Kauną įžygiavę vokiečiai dar suspėjo padėti sukilėliams likviduoti paskutinius bolševikų pasipriešinimo lizdus.

Iš to ką čia pasakiau, aišku, kad ir P. B. minimi linksni

įvykiai, jeigu jiems ir patikėti, galėjo įvykti tik visa diena vėliau.

Tiesa, kad sukilimas prasidėjo gaivališkai ir niekas jam nevadovavo, bet, reikia pripažinti, kad LAF reikšmė sukilime buvo žymi. Ne vien tai, kad sukilimą skatinančios žinios ėjo iš ten ar lygiagrečiai veikusių pagrindinio organizacijų ir ne dėl to, kad LAF davė signalą kovą pradėti, bet dėl to, kad dauguma sukilimo pradininkų ir vadų buvo buvę anų organizacijų aktyvas, kuris, kąd ir netekęs ryšio su vadovybe, visur ėmėsi iniciatyvos, sudarė branduolius, apie kuriuos spietėsi į kovą besiveržius jaunuimas. Ir kad sukilimas pradėjo be vadovybės, tai tik dėl to, kad vadovybė buvo įvykių aplenkta, kas, žinoma, yra apgalvėtinasis faktas. Todėl tiesa, kad nei joks atskiras asmuo, nei organizacija nesamų nuopelnų savintis neturi teisės.

Dažnai girdimas priekaištas, kad sukilime nedalyvavo karininkai yra neteisingas, nes visai neapgalvotas. Juk žinoma, kad visa to meto Lietuvos Liaudies Armija buvo Varėnos ir Pabradės paligonuose. Taigi, aktyvios armijos karininkų Kaune visai nebuvo. Vienas kitas atleistas ir besislapstas Kaune neturėjo ryšio su masėmis, todėl ir į kovas pačią pirmą valandą įsijungti negalėjo. Buvę Kaune atsargos ar įvairių kariuomenės įstaigų aukštesnio laipsnio ir senyvo amžiaus karininkai atsiliepė tuojau, bet, kaip ir reikia, neišėjo kovoti į gatvę, bet tuojau prisistatė ir besikuriantį komendantūrą ar besiformuojančiam šaulių Sąjungos štabui. Nors paskui ir buvo juokiamasi, kad pulkininkai susirinko komendantūron sukilėlių

nuginkluoti, bet kovoms užsitiesus būty būvę suprasta kuriamo štabo vertė. Šaulių Sąjungos štabas, esančius jo žinioje karininkus jau buvo pradėjęs skirstyti to ar kito kovų baro vadais. Atskiri karininkai, ypač atsargos karininkai, baigę karo mokyklos aspinio ėjo iš ten ar lygiagrečiai veikusių pagrindinio organizacijų ir ne dėl to, kad LAF davė signalą kovą pradėti, bet dėl to, kad dauguma sukilimo pradininkų ir vadų buvo buvę anų organizacijų aktyvas, kuris, kąd ir netekęs ryšio su vadovybe, visur ėmėsi iniciatyvos, sudarė branduolius, apie kuriuos spietėsi į kovą besiveržius jaunuimas. Ir kad sukilimas pradėjo be vadovybės, tai tik dėl to, kad vadovybė buvo įvykių aplenkta, kas, žinoma, yra apgalvėtinasis faktas. Todėl tiesa, kad nei joks atskiras asmuo, nei organizacija nesamų nuopelnų savintis neturi teisės.

nebutų perdavęs ir nieks jo, kaip nepažįstamo, nebūtų klausęs. Tokių atsitikimų buvo nevienas. Kovoms besitiesiant, būty susidariusi ir centrinė vadovybė ir atskiri būriai būty būvę karininkų vadovaujami. Jei to neįvyko, tik džiaugtis reikia. Gerai, kad greitai, dar nespėjus išlipti, pasibaigė. Užteko aukų ir taip.

Kad kas nepamanytu, jog esu vienas save ir karininkiją beginančių karininkų, turiu pridurti, kad esu buvęs tik vienas iš taip dažnai begiriamų puskarininkų. Ir nieko ginti čia nenoriu. Tenoriu pasakyti, kad visi lietuvių visuomenės sluogsniai atidavė sukilimui savo auką ir nedera to ar kito sluoksnio žeminti.

Iš viso, apie tokios reikšmės įvykius kalbant reikėtų skelbti tik gerai patikrintas žinias

ir išjungti iš viso reikalo politinius savos grupės interesus ar luominę neapykantą. Birželio sukilimas istorinės reikšmės įvykis, o istorija mėgsta tiesą.

A. Ciočys

DR. VAITUSH, OPT. LIETUVIS

Mano 30 metų praktikavimas jūsų garantavimas

Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastis galvos skaudėjimo, svajimo arba aptemimo, nervotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirengia teisingai akinus. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektrine parodančia mažiausias klaidas. Speciali atida atkreipia ir mokyklos vaikus. Vaziuoja į namus. Val: nuo 10:00 ryto iki 7:30 v. v. Seredomis iki 6 valandos vakaro. o Nedėlio pagal sutartį. Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinų. Kalnos pigiau kaip pirmiau.

4712 So. Ashland Ave. Phone YArds 7-1373

DR. E. MARKUNAS

Lietuvis Optometristas 6859 SO. WESTERN AVE. Valandos: nuo 7 iki 9 vak. kasdien Trečiadienį popiet pagal susitarimą. Ofiso telefonas WAilbrook 5-6859 Rez. telefonas: WEntworth 6-4568

Dr. R. P. Lutkus LIETUVIS REGISTRUOTAS OPTOMETRISTAS

Akių Egzaminavimas Akinų Pritaikymas ir Lensų Palaikymas 7054 SO. WESTERN AVENUE Telefonas WAilbrook 5-4353 Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdien išskiriant ketvirtadienį, šešt. 11-3.

Dr. Kazimieras MICHEL OPTOMETRISTAS

Tikrina akis, pritaiko akinus, ištaiso kreivas akis be operacijos, turi modernius instrumentus akių bandymui. Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių trūkumų: 35 metų praktika palengvina akių tyrimą, kuris atliekamas su didžiausiu rūpestingumu. Jei jūsų akys asaroja ar niežti, negalite siūlo įverti ir adata, akys bijo aštrios šviesos, neįžiūrite skelbtyti, užleikite pasitarti Dr. Michel — nieko nekainuos. Antras aukštas. 4654 SO. ASHLAND AVENUE Telefonas YArds 7-6616. Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro. Geras aptarnavimas. Kalbu lietuviškai.

DR. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS 25 metų patyrimas

Tel. YArds 7-1829 Pritaiko Akinus Kreivas Akis Ištaiso Ofisas ir Akinų Dirbtuvė 3401 SO. HALSTED STREET kampas 34th Street Valandos nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8 Trečiadieniais nuo 10 iki 12. Šeštadieniais nuo 10 iki 4 v. p. p.

Telefonas LAfayette 3-4151 DR. JOSEPH F. MEUS OPTOMETRIST 3982 ARCHER AVENUE CHICAGO 32, ILLINOIS

VALANDOS: 10:00 ryto—6:00 popiet Pirmad. ir Ketv. 10 ryto—9:00 vak. DR. A. A. RUDOKAS OPTOMETRISTAS 4701 So. Damen Ave. CHICAGO 9, ILL.

Ofiso valandos: kasdien nuo 8 — 9 vakarais, išskiriant trečiadienį. Šeštadieniais nuo 10 ryto iki 6 vak. Sautkite: YArds 7-7381.

BAIKITE SAVO KANČIAS

arthritis, reumatizmo skausmus, raumenų įtempimą, kosėjimą su šiomis slaptaiomis formulėmis, kurios ėjė iš kartos į kartą. Sūtišis grynų žolių, daugelis jų yra retos ir brangios.

Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 2— (\$1.25) — sėkmingai vartojama nuo reumatizmo, artritis bei lumbago daugelio dėkingų žmonių.

Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 17 baba teikia greitą rezultatą skilvio ligose. Puikiai liuosuoja vidurius, juos su normuoja.

STANIS Analgesic SALVE— (\$1.00)—GARSIOJŲ Skilvio Ar— (\$1.00)— duoda STEBETINUS rezultatus.

NAUJAS—KAIP STEBKULAS Stanis — 3 in 1 kiej gydymas. Vėsinia ir palengvina "sekundėmis" pavargusias, degančias, patinusias ir skaudančias kojas.

Kai nuo skaudančių kojų jaučiatės senas, tai Stanis kojų vonia pagelbės, kad norėsite net šokti!

Didelis, pusės svaro gabalas, tiktai už 75c. siunta apmokėta. Speciali pasiūla. 3 gabalai už \$2.00 siunta apmokėta.

Atleikite arba atsųskite "money order". Gaunama geresniose apptekose ir Wieboldt krautuvėse

Z. G. STANIS CO. 2822 ARCHER AVENUE CHICAGO 8, ILL.

CHICAGO AVENUE DANTŲ LAB.

VELIAUSIOS PERMATOMOS DANTIMS PLATES

Kiekvienas palengvinimas visiškai ir veikiam laboratorijos patarnavimui.

32 metų patyrimo plates dirbime. 1720 WEST CHICAGO AVENUE CHICAGO 22, ILL.

Tel. CHesapeake 3-2926. HARRY OUZOUNIAN

JEWELRY

Auksinių daiktų ir brangenybių išpardavimas.

Jus galite sutaupyti 30 iki 50%.

Brangenybės, deimantai, auksiniai laikrodžiai, solidus auksas, žiedai, brangieji akmenų žiedai, pomios ir ponas. Žymiausių firmų Sterling ir Sidabro lėkštės, papuošalai ir šimtai kitų dovanų įvairiausiomis progoms.

Gerai žinomų firmų wrist laikrodžiai, vertės \$15.00 už \$5.95

Kišeniniai laikrodžiai, vertės \$3.00 už \$1.40

AMERICAN GREATEST WATCH VALUE \$33.75

MISS AMERICA 17 Jewels snake chain bracelet

BULOVA

Wrist laikrodžių dirželiai, vertės \$5.00 už \$2.75

Wrist dirželiai laikrodžiams tiktai po 60 centų, pakeičiami belaukiant.

Vyriškas 14 karatų kišeninis laikrodis už \$24.00

Vyriškas 14 karatų kišeninis laikrodis už \$32.00

Moteriškas wrist laikrodis papuoštas akmenukais, 17 karatų, vertės \$40.00 už \$22.00

Elgin ir Bulova 15 akmenų wrist laikrodis už \$24.00

Laikrodis žadintuvas už \$1.29

Puiki rutuliuku rašanti plunksna už 59 centai

32 dalių sidabro komplektas, puikiai papuoštoje dėžėje, tiktai \$19.00

6 šakutės ir 6 peiliai už \$2.25

Juožas Budrikas turi atstovybes Longines-Wittnauer, Elgin ir Bulova laikrodžių.

Rogers 1847 ir Community sidabro prekes.

Keepsake deimantai ir briliantai. 50 dalių pietums komplektas 50% nuolaidos, už \$6.95

Sveičiškios pudrai dėžėlės su muzika, tiktai \$2.00

Brangenybės išmokėjimui pas Budriką, 3241 So. Halsted Gatvėje.

3241 SO. HALSTED GATVĖJE

Prekyba atdara pirmadieniais ir ketvirtadieniais vakare, kitomis dienomis iki 6 valandos vakaro.

BEGALINĖ ŠAKNIS

Begalinė Šaknis (Musk Roots) auga ir Lietuvoje, ir ten ją vadina begaline, nes niekas nėra suradęs jos galo. Prieš 200 metų Lietuviai gydydavosi Begaline Šaknimi

nuo aziatiškos choleros, nuo visokių karščiavimų drugiu, nuo vidurių uždegimų ir atliuosavi-

mų surakintų ir neveiklių sanarių. Begalinė gera nuo visokių nervų ligų, nuo geltligės, nuo isterijų; kiti vartoja begalinę ir nuo nuomario ir paralizijos.

Pasidaryk begalinės arbatos ir gerk. Prisiunčiam į jūsų namus. Begalinės svaras \$7.00, už \$1.00 dvi uncijos.

ALEXANDER'S 414 West Broadway South Boston 27, Mass.

"NAUJENOS"—NEISSEMIAS ZINYNŲ IR ISMINTIES ŠALTINIS. SKAITYKITE JAS IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI IR PLATINTI

TAUPYKITE MŪSŲ ĮSTAIGOJE

MOKAM AUKŠTUS DIVIDENDUS.

JŪSŲ INDELIAI YRA APDRAUSTI IKI \$5,000.00.

PER FEDERAL SAVINGS and LOAN INSURANCE CORPORATION

MES PER 24 METUS VISIEMS ISMOKEJOM ANT PAREIKALAVIMO.

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

B. R. PIETKIEWICZ, Pres. ir Mgr.

2555 West 47th Street Chicago 32, Ill. Telefonas LAfayette 3-1083.

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos Kam kentėti ir nemiegoti per naktis, jei jus galite to išvengti. Pabandykit BOROCYL OINTMENT. Jos pagelbėjo daugeliui žmonių. BOROCYL OINTMENT pašalina skausmus, niežėjimą, deginimą ir pagelbsti gijimui. Taigi vartojamos nuo eczema nudegimų ir kitų odos ligų. Kaina \$1.50. Siųskit Money Orderį arba nuvykite į: BOROCYL CO., 1241 NO. ASHLAND AVE. CHICAGO 22, ILLINOIS.

PONIOS, ŽIURĖKIT!

10% NUOLAIDA

(Su šiuo skelbimu)

AR jum patiko STIKLINIAI rakandam viršai, matyti neseniai pas draugus?

Jūs taipgi galite padengti savo Komodą, Kavai Stalą ar kurį kitą baldą — tik pašaukite: HUDSON 3-4000.

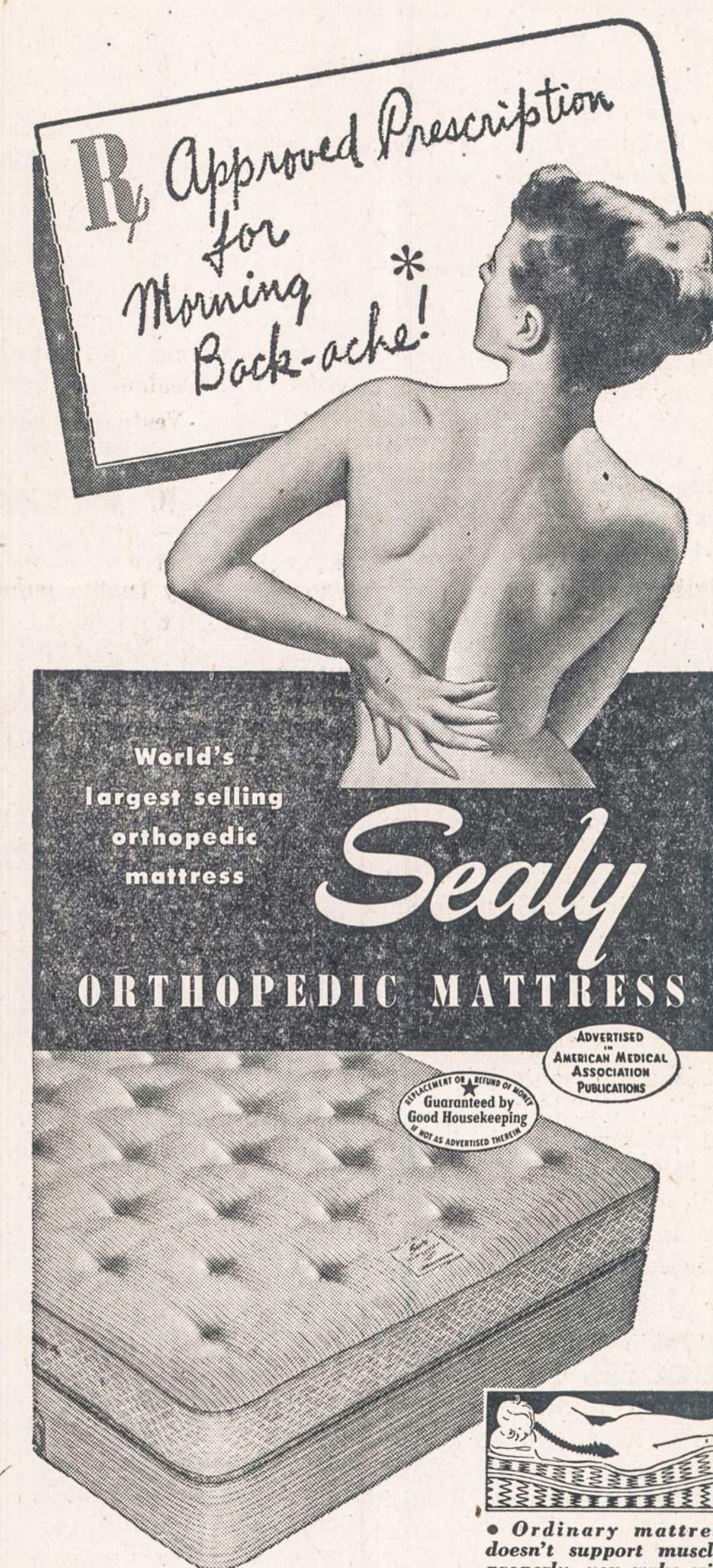
KAINOS EINA NUO \$2.00

Dykai apskaičiavimas jūsų name.

NORMAL GLASS CO.

2830 S. HALSTED

HUDSON 3-4000

*Here's welcome relief from that painful morning backache due to sleeping on a too-soft mattress or make-shift bed-boards. Our Sealy Firm-O-Rest, the world's largest selling orthopedic mattress, practically gives your back a mighty health treatment. The firm, scientifically correct support of this innerspring mattress is designed to help bolster sagging muscles... provide proper sleeping posture for your entire body. Enjoy years of refreshing nights and pain-free days.

See our Sealy Firm-O-Rest now. \$69.50

Matching Orthopedic Box Spring also available.

Jos. F. Budrik, Inc.

3241 So. Halsted Street 3409 So. Halsted Street

Atidaryta Pirmadienio ir Ketvirtadienio vakarais.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Publ. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone CA 6-8500
Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$7.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$9.00 per year in Chicago
4 cents per copy

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu: \$9.00
Metams \$9.00
Pusei metų 4.50
Trims mėnesiams 2.25
Vienam mėnesiui .90
Chicagoje per išnešiotojus:
Viena kopija 4c.
Savaitei .25
Mėnesiui .90

Jungtinės Valstybės, ne Chicagoj:
Metams \$7.00
Pusei metų 3.50
Trims mėnesiams 2.00

Užsienio:
Metams \$10.00
Pusei metų 5.50
Trims mėnesiams 3.00

Naujienos eina kasdien išskiriant sekmdienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Tel. CANAL 6-8500. Piniigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Rusija Teikia Pagalbą Agresoriams

Šiaurės korėjiečiai pradėjo karą prieš Korėjos respubliką, apginkluoti tankais ir lėktuvais. Nei karo lėktuvų, nei tankų korėjiečiai nemoka pasigaminti. Jie neturi tam tikslui įrengtų dirbtuvių, nei inžinierių, nei išlavintų mechanikų.

Tankais šiaurės korėjiečius aprūpino Sovietų Rusija. Jau šis vienas faktas aiškiai rodo, kad Rusija dalyvavo šito agresijos žygio paruošime.

Bet ji ir dabar nesiliauja teikusi paramą agresoriams, kada Jungtinės Tautos yra juos viešai pasmerkusios. Mūšyje su Amerikos kareiviais, kurie stengiasi sulaukyti įsiveržėlius, šiaurės korėjiečiai vakar vartojo milžiniškus 60 tonų tankus, kurie, matyt, buvo atgabenti į Korėją tik paskutinėmis dienomis. Jie yra Sovietų armijos tankai.

Vadinasi, Rusija atvirai padeda Korėjos agresoriams vesti karą, laužydama savo įsipareigojimus, kaip Jungtinių Tautų narys. Saugumo Taryba arba kuris nors jos narys turėtų dėl to iškelti prieš Rusiją bylą tarptautiniame teisme Hagoje.

48 Tautos Remia Akciją Korėjoje

Iš 59 pasaulio organizacijos narių 48 valstybės jau pareiškė pritarimą Saugumo Tarybos rezolucijai, smerkiančiai Korėjos agresorius ir raginančiai laisvasias tautas padėti ginkluota jėga agresijos aukai.

Paskiausia prisidėjo Jordanas, viena iš arabų valstybių, kariavusių su Izraeliu. Kitos šešios arabų valstybės — Saudi Arabia, Iraq, Syrija, Lebanonas, Yemen ir Egiptas — dar laikosi "neutraliai", nors jos parėmė Saugumo Tarybos įsakymą šiaurės korėjiečiams sustabdyti puolimą prieš Korėjos respubliką.

Arabai nepatenkinti, kad Jungtinės Tautos nesiėmė griežtų priemonių prieš žydus, kai šie kariavo su arabais.

JAV Armija

Krašto apsaugos sekretorius Louis Johnson sako, kad Jungtinės Valstybės šiandien turi mažesnę armiją, negu 1941 m., bet geriau apginkluota.

Kai Pearl Harbor katastrofa įtraukė mus į karą, JAV kariuomenėje (su karo aviacija imtinai) buvo 1,300,000 vyrų. O dabar armija turi 593,000 kareivių, atskira oro jėga turi 350,000 ir marinų korpusas apie 74,000. Viso — 667,000.

Tai tik pusė to, kas buvo prieš devynerius metus!

O Sovietų Sąjunga turi tarp 4 ir 5 milijonų kareivių. Be to, Maskva kontroliuoja nemenkas savo satelitų armijas — Lenkijos, Čekoslovakijos, Rumunijos, Vengrijos, Bulgarijos, Albanijos — pagaliau, ir Kinijos.

Korėjos įvykiai rodo, kad be žemės jėgų, aprūpintų tankais ir artilerija, negalima laimėti mūšio. Tokių jėgų Amerika teturi dabar tiksliai 593,000 armijoje ir 74,000 marinų korpuse, viso 667,000.

Tai visa, ką Jungtinės Valstybės galėtų šioje valandoje pastatyti prieš milijonines Rusijos ir jos satelitų armijas! Reikia stebėtis, kad sekretorius Johnson jaučiasi patenkintas.

Jisai sako, kad Amerikos kariuomenė, nors ir maža, bet gerai aprūpinta ginklais. Tačiau tie kareiviai, kurie buvo pasiųsti į Korėją, keikia, kad jiems teko stoti prieš šarvuotas komunistų divizijas, turint rankose tik šautuvus ir kulkosvaidžius. Specialios prieštankinės kanuolės tik dabar yra siunčiamos į frontą.

Nuolatos ramindamas publiką, kad viskas esą puičiausioje tvarkoje, krašto apsaugos sekretorius daugiausia prisidėjo prie to, kad šis karas užklupo Jungtines Valstybes visai nepasiruošusias.

PEIKIA ANKSTYVESNIAJĄ POLITIKĄ

Respublikonų kandidatas į JV senatorius E. M. Dirksen, kalbėdamas respublikonų naujokų, neseniai rekrutuotų, susirinkime Amerikos legiono salėje, 5226 Milwaukee Ave., peikė ankstyvesniąją JAV politiką, kurios klaidos privedusios prie Korėjos įvykių. Didžiausia klai-

da buvusi padaryta Jaltoje, kada buvusi sąjungininkė Kinija iki upės atiduota Rusijai. Tai ir buvusi Korėjos įvykių pradžia.

—Europos kovose dalyvavusi ir pasižymėjusi 2-oji pestininkų divizija gavo pranešimą pasirošti vykti į kovą. Divizija stovi Fort Lewis, Wash.

APŽVALGA

VENGRIJOS DARBININKŲ ATSISAUKIMAS

Šių metų kovo 15 d. Vengrijos Laisvųjų Darbininkų Sąjungų taryba išleido atsisaukimą, kuris buvo atspausdintas lapeliuose ir paskleistas daugelyje vietų. Tik neseniai to lapelio ekzemploriai buvo gauti Vienoje.

Laisvosios darbininkų sąjungos Vengrijoje veikia po grindyje, nes komunistų valdžia atėmė darbininkams teisę laisvai organizuotis.

Reikia pastebėti, kad kovo 15-ji yra Vengrijos 1848 metų revoliucijos minėjimo diena. Šią progą laisvųjų darbininkų sąjungų taryba ir panaudojo savo atsisaukimui išleisti. Jame sakoma:

"Buvo laikai, kada ši diena būdavo švenčiama, kaip Laisvės Diena. Šiandien mes galime tikrai galvoti, kaip svetimieji įsiveržėliai ir jų bendrakeleiviai bei rėmėjai, Vengrijos bolševikai, atėmė mums mūsų laisvę. Per šimtą metų ar gal net nuo turkų viešpatavimo dienų (16-ame ir 17-ame šimtmeciuose) mums nereikėjo kentėti tokios baisios ir pažeminančios priespaudos, kaip dabar."

Atsisaukime toliau pasakojama, kaip Vengrijoje ir laisvose Vakarų Europos šalyse darbo žmonės palaipsniui iškovoję darbo valandų sutrumpinimą, geresnį atlyginimą už darbą ir įvairias socialines reformas. Bet kai atėjo į Vengriją bolševikai, tie visi darbininkų būklės pagerinimai tapo panaikinti. Pramonės darbininkai vėl turi dirbti po 12 ir 16 valandų į dieną; o atlyginimas žemas. Be to, bolševikai atėmė Vengrijos darbininkams visas teises, kurias jie pirmiau turėjo: teisę organizuotis, teisę streikuoti, teisę reikšti savo nuomonės, apmokamas atostogas ir t.t.

Lapelyje aprašomas teroras ir politinio režimo baisenybės:

"Tas, kuris išdrįsta mūsų tarpe padaryti pastabą (nepalankią valdžiai), dingsta, nepalikęs nė pėdsako. Niekad darbininkų gyvenimas Vengrijoje nebuvo toks vargingas, kaip dabar. Štai kuo virto mūsų Laisvės Diena 1950 metais!"

Atsisaukimo autoriai ragina Vengrijos darbininkus kovoti prieš prispaudėjus ir jų tarus. Bet kovoti reikia išmintingai, gudriai ir ramiai, apgalvojant kiekvieną savo žingsnį ir kiekvieną viešai tartą žodį.

"Jokie solidarumo saitai neriša mus su mūsų prispaudėjais ir imperialistiniais išnaudotojais", sako darbininkų sąjungų taryba. "Stengkitės kuo galėdami ir kaip įmanydami pakenkti valdžiai, bet niekad neužmirškite, kaip svarbu yra veikti drausmingai. Jokia valdžia, paremta smurtu, neišsilaikė. Mūsų išlaisvinimo diena ateis!"

TRYGVE LIE — "WALL STREETO PASTUMDELIS"

Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Trygve Lie neseniai keliavo į Europą ir Rusiją su "taikos misija". Bolševikai jį tada gyrė. Bet dabar jie plūsta jį.

Maskvos "Literaturnaja Gazeta" vadina Trygve Lie bailiu, dešiniuuoju socialistu, Wallštryto pastumdėliu ir "Amerikos agresijos pritarėju", padedančiu sugriauti Jungtines Tautas.

Kuo jisai nusikalto Maskvai? O gi tuo, kad sušaukė

Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos posėdį, kai iškilo karas Korėjoje. Tai buvo generalinio sekretoriaus pareiga.

AŠTUONIOS UNIJOS IŠMESTOS IŠ CIO

"Steel Labor" praneša, kad dar dvi komunistų kontroliuojamos unijos yra išmestos iš Industrinių Organizacijų Kongreso (CIO): American Communications Association ir International Fur and Leather Workers.

Rakandų darbininkų unija savo konvencijoje, Chicagoje, pati apsidirbo su komunistais. Rezoliucija, pritarianti CIO vykdymajai tarybai, buvo priimta 25,524 balsais prieš 6,307. CIO atšaukė aštuonių bolševikuojančių uniijų (įskaitant dvi paminėtas viršuje) čarterius.

BRITANIJOSJE RINKIMŲ SIEMET NEBŪSIĄ

Spėjama, kad dėl krizės Tolyse Rytuose rinkimai Britanijoje įvyks ne taip greitai, kaip daugelis manė. Rinkimų kampanija paastrina partijų ir klasių skirtumus krašte, kas dabar būtų nepageidaujama, akivaizdoje Korėjos karo, kuris gali iššaukti didelių komplikacijų tarptautinėje politikoje.

Pagal įstatymą, kuris buvo priimtas prieš vasario rinkimus, valdžia gali paskirti spąlio mėn. komisiją pilno pramonės tvarkyti, ir sausio mėn. ta komisija perimtų pilno įmonės valstybės nuosavybės. Jeigu valdžia imtų vykdyti pilno nacionalizaciją, tai opozicija šoktų prieš ją piestu ir nauji rinkimai pasidarytų neįšvengiami.

Be įstatymas nereikalauja, kad nacionalizacija būtų pradėta šį rudenį. Valdžia gali atidėti ją ligi 1952 m. sausio 1 d. Tikimasi, kad ji taip ir padarys.

Valdžios nusistatymą Korėjos klausimu remia visos partijos.

Toronto, Ont.

Jūros skautų gegužinė

Liepos mėn. 16 d. (sekmadienį) Br. Pošiaus ūkyje prie Lake Simcoe Toronto jūros skautai rengia gegužinę-pikniką.

Šokiams yra didelis kiemas, poilsui — lietuviško pobūdžio sodas, nuo kaitros atsigalvinti gražus ežeras. Be to, norintieji galės paplaukioti irkliais ir motoriniais laiveliais.

Autobusai išvyks nuo liet. bažnyčios 12:15 val., 13:00 val. ir 13:30 val. Važiuojant pavieniu, vykti Highway Nr. 11 Berrie miesto link iki Churchill, o nuo čia, pasukus į dešinę, už 1.5 mylios bus gegužinė.

Esant blogam orui, gegužinė įvyks sekančią sekmadienį (t. y. liepos mėn. 23 d.).

Toronto jūros skautai

LIETUVIŲ KELIAS

Naujasis savaitraštis, techniškai persitvarkė, išgijo nuosavą spaustuvejį ir patobulino turinį. Iki šiol išleista 17 numerių. Sutelkta gražus būrys bendradarbių. Metinė prenumerata 4 dol. 50 centų. Laikraštį leidžia Dr. M. M. Devenis, ir B-vė. Redaguoja žurnalistas Henrikas Blažas. Naujas redakcijos ir administracijos adresas:

LIETUVIŲ KELIAS,
Northfield Road, P. O. Box 86,
Watertown, Conn.

—L.

—Komunistų pavergtos valstybės rengiasi įsikšti šiaurės Korėjos komunistų naudai, sako iš Berlyno ateinančios žinios.

KALBOS DALYKAI

REDAGUOJA DR. P. JONIKAS

PASIGENDA LIETUVIŠKŲ UŽRAŠŲ

Nevienas iš kitur atvykęs ar čikagietis naujokas pasigenda Čikagoje lietuviškų užrašų lietuvių gyvenamose kolonijose. Šiose vietose vaikščiодamas, toks žmogus nekartą meilytę užteiti į lietuvių įmonę, krautuvejį ar kitokią įstaigą, bet jis to negali padaryti, nes ten nėra lietuviškų užrašų. Tuo tarpu kitų tautų (graikų, meksikiečių, čekų, lenkų ir kt.) sodybose tokius užrašus matome.

Tremtinių gegužinėje vienas tremtinys man teisingai pastebėjo, kad lietuviai kalbos gerbi-

me labiau apsisleidę už kitus ateivius. Nenoras dėti savo kalbą užrašų kartais tokiam žmogui ir nuostolių atneša, nes jo patarnavimu nepasinaudoja tie tautiečiai, kurie nemoka dar angliskai. Aš manau, kad jei lietuviai verslininkai, be angliskų, dėtų ir lietuviškus užrašus, tai tokius užrašus imtų vartoti ir kitataučiai, norėdami patraukti pirkėjus ir samdyti lietuviškai kalbančių pardavėjų. Taigi iš to lietuviams būtų dygubia nauda.

Pagirtini tremtiniai Bridgeporte, nors angliskai užsirašę "Lithuanian Restaurant". Kas toliau?

Pakruojietis

V. VAITAS

IMPERIALIZMO SUTEMOS

(Tęsinys)

Imperializmo smukimo priežastys

Imperializmo smukimo, taip sakant, vidurinė priežastis yra "inorodcų" pastangos nusikratyti svetimos globos. Kaip toji kova vyko ir tebevyksta, gali pavaizduoti lietuvių kovos. Kova dėl spaudos, savo kultūros išlaikymas ir vystymas, ūkinio gerbūvio kėlimas, politinio susipratimo ugdymas ir politinio savarankumo siekimas. Rusai trukdydami įsteigti Lietuvoje pramonės įmones ir kelti žemės ūkį arba drausdami užimti vietas krašto administracijoje, versdavo gyventojų prieauglių rankų ir proto darbininkus emigruoti svetur. Lietuvių buvo priešingos tam pastangos: kibti į gimtąjį kraštą. Kaip sutalpinti prieauglį ir kultūriniai jį tobulinti, buvo dėtos didžiausios pastangos. Taip pat rūpinos kelti ūkinį gerbūvį, pirmoje eilėje žemės ūkį. Anksti buvo suprata, kad reikia griebtis prekybos ir pramonės, kaip labiau pelningų verslų. Prisimintinas Vilniuje žemės ūkio padargų įmonės "Vilijos" steigimas.

"Okraunų" (pakraščių) alinimas ir tuo būdu viešpataujančios tautos gerbūvio kėlimas yra imperializmo esmė. Tuo tarpu "inorodcų" siekia kelti savo krašto gerbūvį kitų kraštų nealinant, kaip tariant, siekia skirstyti gerbūvį lygiai po visą žemės paviršių.

(Bus daugiau)

Padėka

Mano mielam geradariui J. Maksvičiui, iš Calumet City, daug padėjusiam man naudingais patarimais naujame krašte ir užsakiu laikraštį "Naujienos", nuoširdžiai lietuviškai dėkoju.

—J. Sinkus,
Vancouver B. C., Canada.

SKAITYKITE IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI "NAUJIENAS"

PASIMATYKITE SU STANLEY LITVINU

APIE JŲSŲ INSULIACIJOS PROBLEMĄS.—DABAR YRA LAIKAS ĮRENGTI SAVO NAMĄ ŽIEMAI.

MES TURIME ISDIRBTA REPUTACIJĄ PILNO PASIRINKIMO A-1 RŪŠIES STAKO LENTŲ IR NAMAMS MATERIOLŲ.

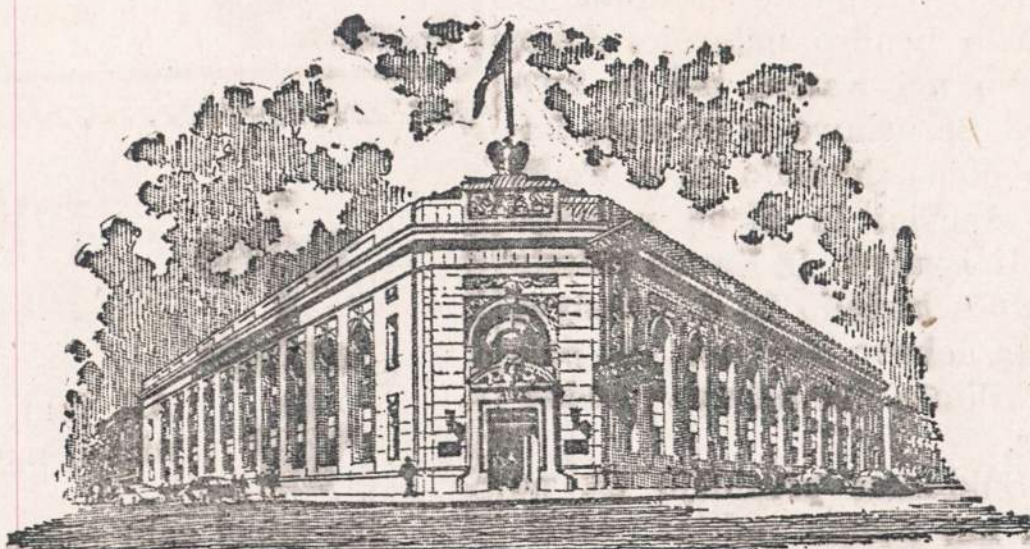
CARR - MOODY LUMBER COMPANY

3039 So. Halsted Street Tel. Victory 2-1272
STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMAI.

Taupyk Saugiai ir su Geru Uždarbiu

Turtas \$25,000,000. Atsargos fondas \$2,400,000.

Stipriausia Taupymo Įstaiga Amerikoje.

Standard Federal Building.

Standard Federal Savings

4192 Archer Avenue, Brighton Park, Chicago 32, Illinois.

JUSTIN MACKIEWICH, PRESIDENT IR MGR.

TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141.

Narys Federal Savings and Loan Ins. Corp.

KOREJA (CHOSEN)

Dabar daug dalkoma rašalo ir dažu, kartu ir popierio Korėjos reikalams. O pačioje Korėjoje jau liejasi žmonių kraujas. Tai stabtelkim ir susipažinkime, kas yra toji Korėja.

Korėjos teritoriją sudaro 85,225 kv. mylios. Tuo būdu Korėja veikia keturis kartus didesnė už Lietuvą — 22,958.

1948 metų žiniomis, Korėja turėjo 29,000,000 gyventojų; tai dešimt kartų daugiau kaip Lietuva — 2,878,070. Vieno kv. mylioje Korėjoje gyvenama 340 gyventojai, Lietuvoje — 125. Korėjoje pagrindinę gyventojų masę sudaro korėjiečiai, vėliau kiniečiai ir netaip jau gausia japonų grupė. Korėjoje esama vos per pusę milijono krikščionių, čia labiausiai yra paplitę šios tikybos: budistų, Konfucijaus pasekėjų, teistų ir dar kitų.

Didžiausias Korėjos miestas yra Seul su 935,464 gyventojais. Jis skaitosi krašto sostine. Kiti didesni miestai: Pyengyang (Hejio) — 285,965 gyventojai, Fusan — 249,734, tai jūrų uostas, Seisihin — 197,918, tai geležinkelio centras ir jūrų uostas. Taikyn — 178,923, šilko pramonės centras.

Korėja yra pusiasalis iš vienos pusės Yellow jūros supamas, o iš antros — Japonų.

Korėjos gyventojų legenda nusako, kad Korėjos valstybės pradžia atsiradusi 1102 metais dar prieš Kristų. Korėjos valstybės įkūrėjų dinastija išsilaikusi iki 193 m. prieš Kristų. Vėliau prasidėjo sunkesni Korėjos valstybės metai, — ji buvo disjunktinė, su tris skirtingų didžiųjų valdomas provincijomis. 918 m. jau po Kristaus gimimo Korėjos gyventojai prieš savo valdovus sukilo ir išnaudojo atkūrė savo nepriklausomą valstybę. Vėliau Korėja buvo japonų užgrobita, bet 1592 metais korėjiečiai sukilo ir japonus iš savo krašto išvijo. 1627 m. Korėją užėmė Kinija. 1894—1895 m. japonų kiniečių karo dėka — Korėjoje kiniečių galia buvo sutrinta, o jos vietoje įsigalėjo japonų įtaka. Korėjiečiai visą laiką su japonų įtaka kovojo, bet 1910 m. Japonija aneksuoja Korėją galutinai.

Taip korėjiečiai visą savo istoriją kovojo su dviem savo dideliais kaimynais, kurių vienas ir kitas norėjo sau pasisavinti tą turtingą ir darbščią žmonių kraštą.

Korėja iš japonų buvo išlaisvinta 1945 m. Jos šiaurės provincijas užėmė rusų kariuomenė, tai yra ten leista rusams

turėti savo kariuomenės igulas, iki bus sudaryta visam kraštui bendra vyriausybė, o pietuose savo kariuomenės igulas įkurdino JAV. Tolimesni Korėjos gyvenimo įvykiai ir jo raida visiems laikraščius skaitantiems yra žinomi.

Trumpai, buvo taip. Rusai sabotavo Korėjos bendros valdžios susidarymui ir parlamento susirinkimui. Tuomet JAV, nepaisant rusų, leido Pietų Korėjoje susidaryti vyriausybei ir parlamentui susirinkti. Kas ir buvo padaryta. Rusams toks žygis labai nepatiko, nes jis užkirtė kelią visą Korėją sukomunistinti ir visų buvo laukiami tolimesni Korėjos įvykiai, kurie štai jau išsiliesio į atvirus mūšius.

Švietime ir kultūroje Korėjos gyventojai pažangūs, nes pradžios mokyklas lankė 2,177,980 mokiniai. Pradžios mokyklų kursas šešerių metų. Aukštesniose mokyklose buvo 158,325 mokiniai ir Korėjos universitetus lankė 13,417 studentų. Įvairių aukštųjų mokyklų viso buvo 12.

Korėjos gyventojai vyriausiai vertėsi žemės ūkiu ir žuvininkyste. Pagrindinis žemės ūkio grūdai buvo ryžiai, paskui sėjos daug sojos, avių, tabako, kviečių ir kitų javų. Žuvininkystė, kaip dalinai ir visi amatai, buvo veik išimtinai japonų rankose. Mat japonai, okupavę kraštą, iš pelningesnių ūkių šakų pasistengė korėjiečius išstumti.

Pramonės srityje labiausiai buvo išsivysčiusi tekstilės šaka, bet gražiai klestėjo chemijos industrija, elektrai reikmenų gamyba ir kita. Pramonė todėl galėjo gerai augti, nes Korėja turi daug ir gerų hidroelektrinės stočių. Be to, buvo gera kelių sistema ir gerai palaikomi keliai.

Korėja turi savo kalnų pramonę, kaip tai aukso kasyklas, naftos šaltinius ir kita.

Ir štai tas kultūringas ir turtingas kraštas, dar nespažęs po šio karo atkūsti, jau vėl atsidūrė mūšių liepsnose. Tai Stalino nuopelnai. P. B.

Tremtinio Laiškas

Neseniai gavau aš iš vieno jau senesnio amžiaus tremtinio iš Vokietijos laišką, kuriame, sąryšyje su paskutiniams pasaulio politikos įvykiais, jis išreiškia savo kuklius norus ir atgijančias viltis. Tarp kitko jis rašo:

„Gyvenu tik kad gyventi ir sužinoti, kaip tas visas pasibaigs. Atrodo, kad gyvenimas jau pajudėjo iš mirties manės. Jeigu įvykių banga, kaip manės, taip ir kitų čia pasilikusių tremtinių, nenušluos nuo žemės paviršiaus, teks dar pamatyti laisvąją Tėvynę. Tai būtų mano kuklus noras. Gal dar liko ten gyvų ir neišvežtų giminių. Sugrįžęs aplankyčiau juos, išpaakotume vieni kitiems pergyvenimus vargus ir bėdas. Vėliau šalia žuvusių giminių kapų apsirūpinčiau mažą žemės sklypeliu. Atėjus mano valandai, ramiai nukeliaučiau ir poilsio vietą. Nebūtų nuobodu gulėti šalia giminių, tarp savųjų. Retkarčiais vienas kitas iš giminių, vedant už rankos nenuoramą berniuką ar tylią mergaitę, ateitų aplankyti ir padėtų ant kapo gėlių puokštą, pastovėtų po uošiančiais medžiais, pasižiūrėtų, pamąstytų ir, vaikams nerimaujant, vėl atsisveikintų iki sekančio karto. Ar tai nebūtų gražu — tai būtų kaip malonus sapnas! Nenorėčiau būti palaidotas šviesioje žemėje, tarp nežinomųjų, gal šalia bolševiko, nacio, išdaviko ar šiaip žudiko...“

„Apsipratau su nuolatinu nedatėklum ir rytojaus netikrumu, bet padidėjęs pavojaus iš bolševikų pusės verčia mane rimtai susirūpinti. Reikalui išties esame nusistatę bėgti, bet kur? Gal tolyn ir vakarus, už Reino. Kai kurie net kuplinės turi susikrovę arba rankinius vežimėlius parengę.“

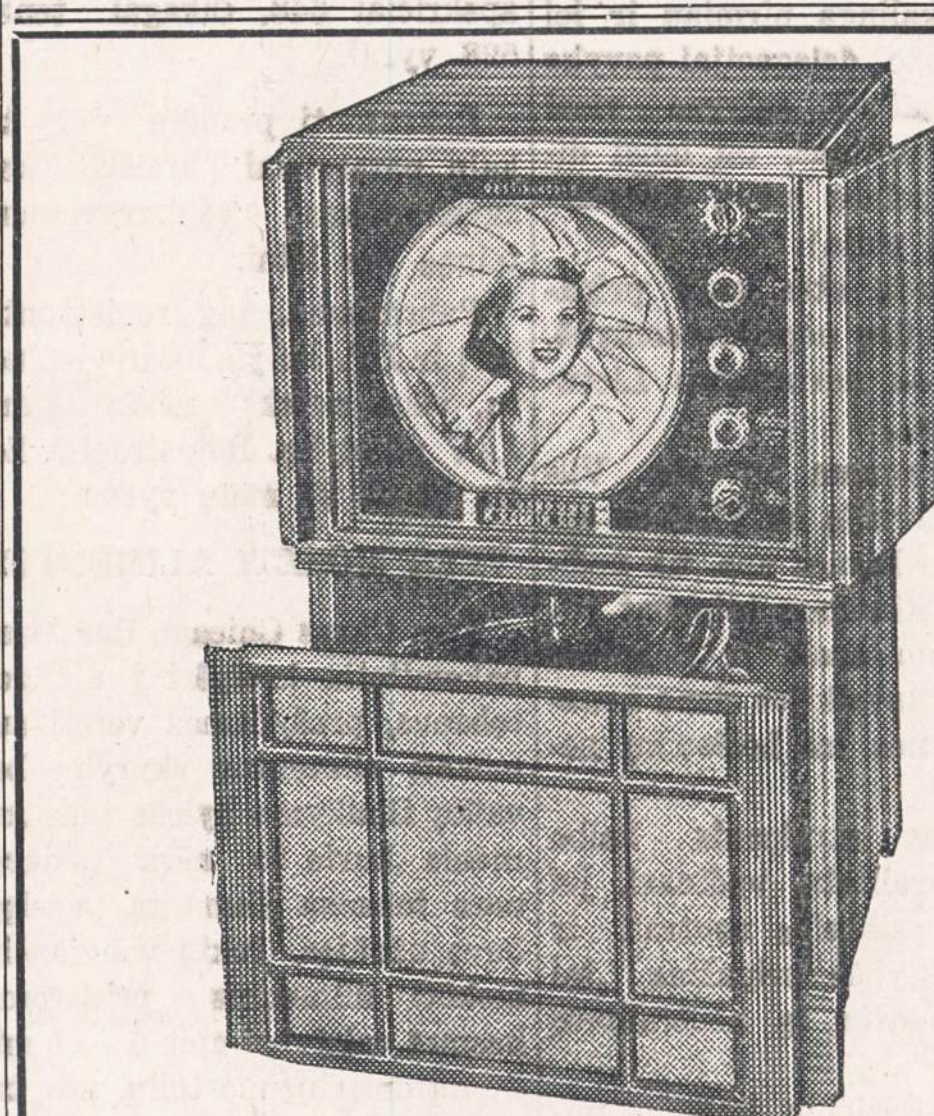
„Tėko nemažai kraštų pamatyti, bet man niekur nebuvo gražiau ir maloniau, kaip Lietuvoje. Nepastebėjau, kad kitur žmonės jaučiau gyventų. Gal jie

turi visokių turty ir pinigų, daugiau ir yra viešum perlekte, bet mums būtų užtekę ir to, ką mes buvome uždirbę ir turėjome, jeigu svetimi atėjūnai nebūtų visko iš mūsų atėmę ir mus po visą pasaulį išblaškę.“

Tai tokia nuotaika senesnių lietuvių tremtinių Europoje. J. C.

NEREGIŲ PASIRODYMAI PARODOJE

1950 metų Čikagos parodoje atlieka savo programą ir neregiai. Jie demonstruoja savo skaitymo, rašymo mašinėlę ir radijo taisymo darbą. Akleji atlieka ir savo šokių programą.

Vėliausias nuostabus įsirašimas naujose Televizijos aparatuose, kuris patenkins visų jūsų pageidavimus: muzika, kinas, teatras, sporto rungtynės, beisbolo rungtynės, ristių, įvairūs naujienos jus turėsime savo pačių namuose. Jūs džiaugisies puikiausia programa už mažiausias išlaidas, tik 5 centus į dieną.

Jei Tamstos neįsigysite televizijos aparatą dabar, jūs prarasite didžiausią progą, kuri niekuomet nepasikartos.

Jūs galite įsigyti puikiausią televizijos aparatą pas JOS. BUDRIK — jokio pradinio įmokėjimo — tikrai 20 centų į dieną — pats savaime išsimoka.

Jūs galite pasiūlyti kiti JOS. BUDRIK pasiūlo Jums:

10" colių Televizijos aparatą tikrai už	\$98.00
12 1/2" colių Televizijos aparatą tikrai už	\$138.00
16 colių Televizijos aparatą tikrai už	\$198.00
19 colių Televizijos aparatą tikrai už	\$238.00

su kabinetu.

Puiki kombinacija Televizijos, radio ir fonografo tikrai už \$225.00

JUOZAS BUDRIK, 3241 So. Halsted, turi didžiausią pasirinkimą Televizijos aparatų: Raytheon, Philco, RCA Victor, Admiral, Dumont, Zenith, Traveler, Westinghouse and General Electric. Trys prityrę inžinieriai visuomet yra pasirodę pašalinti kiekvieną kliūtį jūsų aparate. Už mažiausią kainą jūs galite įsigyti puikiausią Televizijos aparatą ir turėti geriausią patarnavimą, jei jūsų setas kartais sugestų. Visi Televizijos aparatai garantuoti vieniems metams. Lengvi išmokėjimai. Jūs galite gauti didelę nuolaidą pirkdami Televizijos aparatą už jūsų seną radio aparatą, pianiną, ar kitą muzikos instrumentą.

JOS. F. BUDRIK, Inc.

3241 So. Halsted Street
Telefonas CALUMET 5-7237

Krautuvė atidaryta Pirmadienio ir Ketvirtadienio vakarais.

—Šiaurės Kolumbijoje vakar drebėjo žemė. Cucuta provincijoje rasta 150 lavonų. Kelios Andų kalnų paslaitės įsmuko, nukentėjo jose gyvenę žmonės. Pačiame Cucuta mieste užmušti 8, 300 sunkiai sužeisti.

DR. V. P. TUMASONIS

dirbęs Lietuvos Universiteto chirurginėse klinikose kaip chirurgas specialistas vyresniojo asistento pareigose nuo 1934-1944, metus tobulinėjosi bendrojo chirurgijos Viena Universiteto chirurginėse klinikose, 2 metus buvo ligoninės direktorium Bad-Windsheimo ligoninėje — Bavarijoje. Atlikęs reikalaujamą stažą St. Anthony Hospital ir išlaikęs egzaminus atidarė ofisą

6255 SO. WESTERN AVE.
HEMLOCK 4-2123.

Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 popiet. Šeštadieniais tik 2-4 popiet. Nepriima trečiadienį ir sekmadieniais.

Tel. Virginia 7-3553

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1-3 ir 7-8
Serėdomis ir nedėliomis uždaryta.
Subatomis nuo 1-3.
Rez.: 3241 W. 66th Place
Phone RRepublic 7-7868

DR. Z. DANILEVIČIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
atidarė ofisą
10748 SO. MICHIGAN AVENUE
Tel. Waterfall 8-3060

Priima kasdien nuo 1-4 val. popiet ir nuo 7-9 val. vak., išskiriant šeštadienį ir sekm., pagal susitarimo. Rezidencija: 10838 So. Wabash Ave. Tel. Commodore 4-1187

Ofiso Tel. Virginia 7-0036
Rezidencijos telefonas
BEVERLY 8-8244

DR. T. DUDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 v. vakaro
šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Ave.
VALANDOS: nuo 2-4 ir 6-8
Tel.: PULLMAN 5-8277

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON ST.
Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.
Telefonas: SELEY 3-7330
Namų Tel. BRUNSWICK 8-0597

DR. STRIKOL

Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8; Ser., Sub. ir Ned. tik pagal sutartį
Ofiso Telefonas YARDS 7-4787
Namų Tel. PROSPECT 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, Sauskite Midway 3-0001

DR. C. Z. VEZEL'IS

DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 4-7899
Namų Tel. HILLTOP 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. PETER T. BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEMLOCK 4-5849
Rezidencija HEMLOCK 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antradi., Ketvirtadienį ir Penktadienį: 1:30-4; 7-9 vakaro
Trečiadienį, šeštadienį ir sekmadienį: tik anksčiau susitarus.

DR. B. C. BRUZAS

DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus
4003 Archer Avenue
Truputį ir rytus nuo California
Tel. Yards 7-7772

Ofiso tel.: YARDS 7-1166
Rezid. tel.: DANUBE 6-1126

DR. J. GUDAŠKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Atidaryta trečiadieniais ir šeštadieniais; ketvirtadienį ir penktadienį tik anksčiau susitarus.
Rezid.: 3247 So. Emerald Avenue

DR. A. JENKINS

PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 West 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 p. p. ir 7:30-9 vak. Šeštadienį nuo 2-4 p. p. Trečiadienį ir sekm., uždaryta
Ofiso Tel.: PROSPECT 6-3838
Resid. Tel.: VIRGINIA 7-2421

Ofiso ir Namų Tel. RELIANCE 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis Gydytojas)
3925 W. 59th Street
(Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2-4 popiet, 6:30-8:30 vakarais. Trečiadienį pagal sutartį.

DR. J. MOCKUS

DANTISTAS
7550 So. Halsted St.
Tel. HUDSON 3-2096
OFISO VALANDOS:
10:00-12, 2-5, 6:30-8
Trečiadienį uždarytas
Antradienį ir šeštadienį, vak. uždaryta.

DR. EDWARD B. MURASKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas:
5452 So. Kedzie Ave.
VALANDOS: 1 iki 4 ir 7 iki 9 kasdien, išskiriant trečiadienį, 2 iki 4. Ofiso Telefonas: GROVEHILL 6-1322
Rezid. Telefonas: HEMLOCK 4-5532

5-NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.

Emerg. Tel. REZIE 3-2555

Dr. Emily V. Krukas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
CHICAGO, ILL.
Tel. LAFAYETTE 3-3210
Val.: pirm., antradienį, ketv. 12-2:30
6-9 vak., penkt. ir šešt. 12-2:30
6234 Archer Road
ARGO, ILL.
Tel. SUMMIT 1580
Val.: pirm., antr., ir ketv. 3-5 v. v. trečiadienį, penkt. ir šeštadienį 3-8 v. v.

KITATAUČIAI DAKTARAI

Dr. Charles Segal

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ros lubos)
Ofiso Telefonas: YARDS 7-0554
Jei neatsilieps Sauskite
Res. Tel.: Midway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak. Sekmadienį nuo 10 v. iki 12 dienos

NUO UZSISENĖJUSIŲ, ATVIRŲ SKAUDŲ ŽAIZDŲ IR ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRŲ IR SKAUDŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsiseņėjusios žaizdos niešni ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų, atviry ir skaudų žaizdų, UZDEKITE LEGULO Ointment. Jų gydomos opytybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudų žaizdų nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina perštėjimą ligos, vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiūvimą odos ir perplėšimą tarp pirštų. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išviršinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežintinių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c, \$1.25 ir \$3.50. Pirmie vaistinėse CHIL. Cagoje ir aplinkinėse arba atsisiųskite money order i:

LEGULO, Department J,
4847 W. 14th St. Cicero 50, ILL.

CONRAD FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmos rūšies su moderniais uždėdėmis ir Hollywoodo šviesomis. DARBAS garantuotas.
414 W. 63rd St.
Tel. EN. 4-5883-40

PROGRESS LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĖS

PECIAI, SAIDYTOVAI, TELEVIZIJOS APARATAI, SKALBIAMOS MAŠINOS, BALDAI, MATRACAI, KILIMAI, LOVOS IR VAIKŲ BALDAI

Didžiausias Pasirinkimas MAZIAUSIOS KAINOS
Lengviausi Išmokėjimai.
Baldai Padaromi
Pagal Užsakymą

PROGRESS FURNITURE CO.

3224 SO. HALSTED ST.
Tel. Victory 2-4226
4183 ARCHER AVE.
Tel. LAFAYETTE 3-3171
CHICAGO, ILL.

Leidžiame lietuviškas radio programas antradieniais 7:30 valandą vakare iš stoties WGES, 5000 watts—1390 kil.

SOPHIE BARCUS

RADIO VALANDA
IS STOTIES
W. G. E. S.
5000 watts—1390 kil.

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryte.
Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakare
Lietuviškos Vakarųškos

Tel.: HEMLOCK 4-2413.
7121 So. Rockwell Street, Chicago 29, Illinois

Skaitykite ir kitus paraginkite skaityti "NAUJENAS"

—TREČIADIENIS, LIEPOS 12, 1950

Taupykit Del Ateities

PASIDĖKITE SAVO TAUPOMUS PINIGUS Į CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

KUR—kiekvieno taupomi indėliai yra apdrausti iki \$5,000 by an agency of the United States Government.

KUR—visada buvo ir yra išmokama aukštas dividendas visiems mūsų taupytojams.

Pranešame mūsų taupytojams ir draugams, kad per pirmus šiu metų 6 mėnesius pas mumis pradėjo naują taupymo skyrių virš 750 ypatų, o turtas per tą patį laiką padugo su virš \$700,000.00 dolerių. Dabar mūsų turtas siekia virš \$5,000,000.00 dolerių.

KUR—pinigai kiekvienam taupytojui buvo ir yra išmokama ant pareikalavimo.

KUR—patarnavimas visuose finansiniuose reikaluose yra teisingas ir mandagus.

Valdyba ir direktoriai, tariame širdingą AČIU visiems mūsų taupytojams ir draugams. Kviečiame ir toliau mumis remti. Patarkite savo draugams pasidėti pinigus į šią smarkiai augančią, tvirtą Lietuvos finansinę įstaigą.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASS'N

6234 SO. WESTERN AVENUE

JOHN PAKEL, President

Telefonas: GROVEHILL 6-7575

ŽINOTINA IR ĮSIDĖMĖTINA

—1940 m. liepos 11 d. bolševikai vos spėjo okupuoti Lietuvą jau pradėjo masinius areštus.

Tą naktį bolševikų įsakymu ir jų nurodymu jau buvo suimti per tris tūkstančius žmonių. Profesijomis suimtieji, kai vėliau išryškėjo, šiaip atrodė: ūkininkų — 427, tarnautojų — 422, darbininkų — 372, karių — 241, moksleivių — 100, mokytojų — 81, policininkų — 71, teisininkų — 60, studentų — 48, gydytojų 34, inžinierių — 28, agronomų — 91, žurnalistų — 10 ir likusieji įvairių kitų profesijų.

Idomu, kad pradėjus kai kuriuos suimtuosius tardyti tuo metu bolševikų tardytojai susidūrė su jiems visiems visai neįprastais klausimais: kuriais įstatymais remiantis daromi suėmimai, kuriais įstatymais suimtieji bus kaltinami ir kuo remiantis tie iš kitur į Lietuvą atvykę tardytojai turi teisę tardyti Lietuvos piliečius?

Mariampolės kalėjime tardytojas vienam gydytojui iš Alytaus taip ir pasakė: Nesijodauk, mums visai tai nesvarbu, pasirūpinkit savo sveiką galvą iš šio kalėjimo išnešti... Jūsų akimis žiūrint, jūs visi suimti neteisėtai, nes jūsų visas politinis veikimas ėjo teisėtai vietos įstatymais ir mes

jus ne tik suimti, bet ir kaltinti už jūsų politinį veikimą negalėtume... Deja, mūsų baudžiamoji teisė taikoma visam revoliuciniam pasauliui. Visur ji yra teisėta ir galioje, galioje ne tik ateičiai, bet praeičiai, ar dabar aišku?

Ši bolševikiška pažiūra į daromus svertimuose kraštuose suėmimus galioja iki šiai dienai. Galioja ten, kur stovi raudonosios armijos daliniai.

—1920 m. liepos 12 d. Maskvoje pasirašyta pirmoji Lietuvos — SSSR taikos sutartis.

Lietuvos St. Seimo liepos 16 pirmos sesijos 28 posėdy tu reikalui tuometinis Lietuvos Užsieninių Reikalų ministras Purickis (1883. IV. 19 - 1934. X. 25) trumpai suglaudus štai ką pranešė:

„Paskutiniame St. Seimo uždarytame posėdy trumpai buvo pranešta, kad taika su rusais jau yra padaryta ir buvo nurodyta bendrais bruožais kokiomis sąlygomis toji taika padaryta. Šiandien jau galima pranešti plačiau. Niekas iš mūsų neabejoja, kad ši taika šiuo momentu labai pageidaujama, nes ji duoda labai didelės atamos pavojaus valandoj.

Duoda pirmiausiai juridinės atamos, nes remiantis ta taikos mes tikimės, kad tos vilnys, kurios eina iš rytų ir kurios

grėšia užliet lenkus, mūsų neuzliet.

„Antra, ta taika duoda mums ir moralinę pasipirtį Europos akyse, nes šiaip ar taip mes priklausm Rusų imperijai, ir kol vienos ar kitos rūšies Rusai mus nepripažino, ir kitom valstybėm neparanku buvo mūsų valstybę pripažinti. Kada gi Rusai mus pripažino, turim geros vilties, kad ir kitos pasaulio valstybės netrukus mus pripažins. Turiu pažymėti, kad mūsų taikos delegacijai teko dirbti labai sunkiose apylostose ir finzinės ir moralinės, ypač kai bolševikams pradėjo eiti sėkmingos kovos su lenkais ir kai jie pamatė, kad taika su lietuviais nėra taip reikalinga, kaip buvo reikalinga pirmiau ir jei nežiūrint to, delegacijai pavyko padaryti taikos sąlygas visai mums priimtinas, tai labai didelis nuopelnas mūsų delegacijos (salė ploja).

„Pirmuoju straipsniu pripažįstama mūsų nepriklausomybė. Antruoju — nustatomos Lietuvos sienos...

„Mes gauname buvusią Vilniaus guberniją be Vileikos apskritys, o Disnos aps. tik nedidelę dalį. Gauname taip pat pusę Gardino apsk. ir Sokolkos aps. dalį. Suvalkijos siena nenustatoma, nes tai bolševikų neliečia...

„Penktas straipsnis kalba apie neutralitetą, vadinasi, jei Lietuva pasiskelbs neutrali ir kitos valstybės pripažins, tai Sovietų valdžia tą neutralitetą garantuos...

Toliau Užsienio Reikalų ministras St. Seime pranešė, kad einant ta sutartimi rusai pasidavė Lietuvai gražinti jos turimus visus Lietuvos archyvus, meno turtą ir kitą muziejinę Lietuvos medžiagą. Taip pat rusai atiduoda labdarybės ir kultūros turtus, kuriuos iš Lietuvos buvo išsivežę, o taip pat bažnyčių varpus, kuriuos buvo atėmę. Taip pat pažadėta grąžinti visas Lietuvos piliečių turtais, kuris buvo vienu ar kitu būdu atsidūręs rusų žemėje.

Rusai atpalaiduoja Lietuvą nuo visų jau buvusių skolų. Be to, Lietuvai bus duota išskirti šimtas tūkstančių dešimtinų miško Lietuvai padarytų nuostolių sąskaiton...

Valdžios atstovas Naruševičius (1871 — 1927.IX.16) padarė dar paipildomą pranešimą. Jis sako, kad buvę sunku išvesti sieną tarp rusų ir Lietuvos žemių, čia daugiausia pasidarė Petras Klimas (g. 1891.II. 23, 1945 m. bolševikų Lietuvoje išgabentas Sibiran, o karo metu veik visą laiką vokiečių kalintas, ir jam teko septynerių valstybių kalėjimuose sėdėti. 1944 m., rodos, gegužės mėnesio pabaigoje, jis buvo pargabentas į Kauno sunkiųjų darbų kalėjimą ir iš čia daugiausia di. Lado Natkaus - Natkevičiaus pastangomis iš kalėjimo išimtas. Autoriaus pastaba). Toliau atst. Naruševičius papildomai pranešė, kad Rusai nenorėjo užsilikusių lietuvių rusų žemėje grąžinti ir Lietuvai kaip Lietuvos piliečių. Čia teko gerokai pasiginčyti iki pagaliau rusai sutiko tai įdėti į sutartį atskiru straipsniu.

Jis sakė, kad iš viso taikos derybų ėjo labai sunkiai, bet rusai karo buvo nualinti, pailešę ir svarbiausiai taikos buvo reikalingi, tai toji apyostva bendrai palengvino visas taikos sąlygas. Svarbiausiai, atst. Naruševičius, rusams buvo svarbu turėti per Lietuvą susisiekimą su Vokietijais, o be to rusai tuo metu kariavo su lenkais, kurie taip pat buvo ir Lietuvos prieštai.

Tuos pranešimus išklausius, buvo parinkta komisija taikos sutartį peržiūrėti ir įnešti ir artimiausią St. Seimo posėdį ją patvirtinti.

Taigi, vos prieš trisdešimt metų atgal, Lietuvos žmonės

savo St. Seimo asmeny sudarė sutartį su svetimomis valstybėmis, su jomis santykiavo kaip lygus su lygiu. O dabar kada ir vėl Lietuva tą pačią rusų pakartotinai okupuota, tarptautinės politikos forume Lietuvos balso negirdėti ir dar drįsta bolševikai tvirtinti, kad Lietuva esanti nepriklausoma valstybė...

IŠ ČIKAGO S

TUOJAU REIKIA 528 VYRŲ

Gynybos Departamentui pareikalavus tuoju sumobilizuoti 20,000 vyrų, Iliojaus valstybei jų teks pristatyti 1,200, o Cook apskrčiai 648. Čikagai tenka 528 vyrai.

Rekrutuoti pradėta dėl to, kaip pareigūnai pareiškia, kad savanoriškas registravimas teinaš per lėtai.

Pabrėžiama, jog registruotis turį ir DP. Jei nesiregistruoti, visai neteks teisės gauti JAV pilietybę. Registracija liečia 18 — 25 metų vyrus.

VERS MOKĖTI ALIMENTUS

Tam tikras Chicago Bar Assn. pakomitetis kreipėsi į Čikagos teismus, prašydamas verstis mokėti alimentus skyrybų bei vaikų išlaikymo bylose tuos asmenis, kurie to nėra padarę, nors teismas jiems tą pareigą buvo uždėjęs. Tokių vengiančių mokėti alimentus pridaroma kasmet valstybei apie 6 - 11 milijonų dolerių nuostolių, nes tada viešasis fondas turi mokėti vaikams ir motinoms išlaikyti.

UŽ SUŽEIDIMĄ \$5,000

Vašingtone parlamentas priėmė ir pasiuntė senatui įstatymą, kuriuo čikagietei Mrs. B. Guanapoulos, 2309 W. Monroe, reikalaujama sumokėti 5.000 dolerių. Ji 1944 m. kovo 17 d. Čikagoje pravažiuojančio pašto sunkvežimio buvo sužeista — perlaužta ranka, sužeista galva.

DALYVAUS GROŽIO KONKURSE

19 metų Frances Dapkus, kurios paveikslą įsidėjo vakar Sun - Times, pasiryžusi atstovauti Čikagai Miss America Pageant.

VĖL SVARSTO GELEŽINKELIŲ STREIKĄ

Congress viešbuty renkasi konduktorių ir geležinkelinių unijų vadai svarstyti numatomo geležinkelio streiko. Tas streikas palieštų 100 geležinkelinių linijų, kurias aptarnauja 250.000 žmonių. Šių žmonių atstovas pareiškė, jog AFL įsakymas grįžti į darbą Rock Island ruožo tranautojams jų neliečia ir nedaras įtakos jų apsisprendimui.

Minimosios dvi geležinkeliečių unijos techniškai yra laisvos skelbti streiką. Jos reikalauja 40 valandų darbo savaitės su 48 val. atlyginimu.

Kaip žinia, ankstesnis 5 geležinkelio linijų streikas buvo baigtas, įsikišus prezidentui Trumanui, kuris reikalavo neužblokuoti geležinkelio linijų Korėjos padėties akivaizdoje.

IŠ IPRASTINIŲ BANDITINIŲ VAIZDELŲ

Banditas pirmadienio naktį įėjo į 32 E. Randolph restoraną, kur valgė apie 100 žmonių. Jis paklausė Janet Williams, 24 metų restoran kasininke, kur čia esąs „Jackson blvd.“. Kai kasininkė jam tai rūpestingai aiškino, „kelio klausėjas“ atkišo prieš jos akis raštelį su įrašu: „Tai haldapas. Atiduok man pinigų arba aš tave užmušiu, ir tai aš ištikrųjų padarysiu“. Šį raštelį paskaitė ir Miss Ann Huff, 24 m., 7651 S. Shore Dr., kuri stovėjo šalia J. Williams. Tada Miss J. Williams atidavė maišelį, kuriame buvo \$3.022, ir banditas išėjo lauk, rodos, nei dėkui nepasakęs. Ginklo jis nepardė.

CLASSIFIED ADVT.

HELP WANTED—FEMALE

Darbininkų Reikia

REIKIA 6 IKI 8 MERGINŲ amžiaus 19 iki 35 metų dirbtuvės darbu.

Pradžioje alga 91 centas Pakeliama iki \$1.01 po 30 dienų. Apmokamos atostogos. Gyvybės ir sveikatos apdrauda. — Pensijos planas.

Maloni darbo aplinkuma.

Atsišaukite—2000 S. WESTERN AVE.

HELP WANTED—FEMALE

Reikia Darbininkų

AUTOS-TRUCKS FOR SALE

Autai ir Sunkvežimiai Pardavimui

TOBULOS MASINOS

Vieno savininko, kaip nauji visiškai. Kiekvienas turi radiją, šildytuvą ir visus įrengimus. Garantuoti. Lengvos išmokėjimo sąlygos.

General Motors lengvos masinos. Olds, dyleris per ketvirtį amžiaus.

MAY MOTORS SALES 7411 So. Halsted Street

A. & C

MOTOR SALES

816-20 W. 35th Street

GERAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ KARŲ VISUOMET

1936's iki 1950's \$50 IR AUKŠČIAU.

Mes perkam gerus vartotus automobilius.

A. & C. Motor Sales 816-20 W. 35th Street

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

MARCELOS TAVERNA

Naujoje vietoje, naujai ir gražiai atremontuota. Yra geros rūšies degtinės, vyno, alaus ir malonus visiems patamavimas. Savininkė:

MARCELA VALENTAS

919 West 35th Street.

PIGIAI parduodu batų taisymo dirbtuvę su visais įrengimais. 7752½ So. Racine Ave., Chicago 20, Ill.

BUILDING CONTRACTORS

Namų Statytojai—Taisytojai

JOHN G. MEZLAISKIS GENERALINIS KONTRAKTORIUS IR NAMŲ STATYTOJAS Statom namus ant savų lotų arba ant jūsų lotų. Perkam lotus. Reikale kreipkitės, gausite teisingą patarimą už prieinamą kainą. 6649 So. MOZART STREET Tel. GROvehill 6-6588

JONAS CONRAD TUCK POINTING

BIZNYJE

Atnaujiname nusidėvėjusį namą, pripildome lietaus išplautus plytų tarpus. Taip pat pataisome kaminus ir apie langus. Per daug metų gerai patvyrę darbe lietuvis. Reikalui priėjus kreipkitės: J. CONRAD, 5242 So. Artesian Ave. GROvehill 6-4177

REPAIRS—IN GENERAL

Ivairūs Pataisymai

DIDELĖ SUTAUPA

DIDELĖ NUOLAIDA

ant radijų, televizijų, šaldytuvų, skalbiamų mašinų ir rakandų. Matykite mus pirma pirkimo. Mes taigi turime kelis vartotus šaldytuvus, skalbyklų ir vacuum valytuvų kainą nuo \$15. Ateikite į mūsų įstaigą ir pamatysite patys. Mes palaiminsime jūsų seną prekę išskleidimui.

A. C. NOVAK & SONS

3422 WEST 63rd STREET Tel. REpnblic 7-2650 CHICAGO 28, ILL.

BUILDING MATERIAL

Statybai Medžiaga.

IS MŪSŲ LIEKANŲ PROJEKTU

500,000 Pėdų Gerų, Svarių Gerai Sudzuistų Lentų.

2x4	5c lin. pėda
2x6	7c lin. pėda
2x8	10c lin. pėda
2x10	12c lin. pėda
2x12	14c lin. pėda
1x6	3c lin. pėda
1x4	2c lin. pėda
Ažuolo ir klevo grindims lentos	100 katvirtaučių pėdų \$5.00
Kopėčios, vartotos 10-12 pėd.	\$2.95
Vidaus fireproof maleva, g.	\$1.95
Durys, su frėmais ir jamb.	\$6.00
Mes turime įvairios rūšies naujos medžiagos statymui ir taisymui.	
2x4	8c lin. pėda
2x6	10c lin. pėda
2x8	14c lin. pėda
1x8 T. ir G.	6c lin. pėda
1x8 Shor Lap.	8c lin. pėda
ŠVORAI REIKMENYS	
Cedriniai stulpai	30c. ir aukš.
Pieviniai tvora ir cedriniai basliai.	
STOGAMS DENGTI	
90 svarų rölė	\$3.45
11 svarų felt	\$1.60
3 in 1 šungis, nr. 1, 100 kt.	\$7.95
Plywoods, Wall Tile, Plaster Board, Vyns	
Sherwin-Williams Maleva.	

Southwestern

LUMBER CO.

VINCAS ALONIS, vedėjas. 7437 S. Western Ave. GR 6-5656

BUDRIKS, PIRMAS BALDŲ IR ELEKTROS REIKMENŲ PREKYBOJE

Jei Jus galvojate apie baldų pirkimą, pagalkovokite apie Budriką, dvi didelės baldų krautuves pietuose, 3241 ir 3409 So. Halsted St. Dabar kaip tik eina metinis sandėlio sumažinimo išpardavimas. 300,000 dolerių vertės sandėlis baldų, televizijos, šaldytuvų, skalbiamų mašinų turi būti parduota, kad sutaptų jums nuo 20 iki 40%. Siunčia po siuntos baldų turi eiti iš mūsų sandėlio. Jums nieko nereikia įmokėti, Jus galite išimokėti per du metus.

Štai ką Jus galite gauti už \$20.00 pas Juozą Budriką.

Už \$20.00 Jus gausite Studio Couch — puiki sofa dienos metui ir lova naktiai.

Už \$20.00 Jus gausite puikią miegojimui kėdę ir kojoms suolelį.

Už \$20.00 Jus gausite springsinį matracą—pilno ar pusinio pločio.

Už \$20.00 Jus gausite pilną komplektą, lovą, spirokles, matracą.

Hollywood komplektą lovos, Box-Springs ant kojų ir matracą už \$20.00

2-ju dalių salono baldų komplektą už \$50.00

3-ju dalių miegamojo kambario baldų komplektą \$50.00

9x12 tikros vilnos kilima-karpetą \$50.00

—pasirinkimas naujų pavyzdžių.

Geriausios firmos geso pečius už \$20.00

\$89.00 vertės Chrome Dinette Set už \$50.00

Moderniškai stilizuotą stalą, su mar-proof plastikos viršumi, 4-riomis plastikais apmūstomis kėdėmis—pasirinkimai gėtosos, žalios ar raudonos spalvos tiktai už \$50.00

Naujausias Elektrinis šaldytuvas — didelės apimties—sumažinta kaina iki \$155.00

Nauja skalbiama mašina tik \$79.00

Naujas Freezeris — 6 cubic tiktai už \$145.00

Naujas elektrinis dulkių valytojas \$16.00

Nauja elektrinė prosijimo mašina tik \$39.00

Nauja elektrinė virtuvė, vertės \$300.00 tiktai už \$139.00

Naujas mažas radio aparatas tik už \$10.00

Naujas mažas kelioninis aparatas tik \$22.00

Didelė Radio Kombinacija, vertės \$200.00 tiktai už \$88.00

Elektrinis patefonas už \$12.95

Plokštelės-rekordai Standard Victor, Columbia ir Decca plokštelės 60% nuolaidos. Taipgi plokštelių albumai. Mes turime išparduoti, reikalinga vietas.

Mes esame įgalioti atstovai Universal Gasinių virtuvų, General Electric išdirbinių, Westinghouse, Kelvinator, Philco, Hoover ir kitų.

Lengvi išmokėjimo terminai ir sąlygos. Jus galite mokėti 2 metus laiko.

JOS. F. BUDRIK, Inc.

3241 So. Halsted Street

Krautuvi atidaryta Pirmadienio ir Ketvirtadienio vakarais.